

Índex

1.	ÒRGANS DE GOVERN	pàg. 3
	1.1 Consell Rector	
	1.2 Consell Científic	
2.	ORGANIGRAMA	pàg. 4
3.	LES SECCIONS	pàg. 4
	3.1 Relació de membres	
	3.2 Membres corresponents	
	3.3 Membres honoraris	
	3.4 Nous membres	
4.	ENTITATS VINCULADES O ADHERIDES A L'IME	pàg. 10
5.	ACTIVITATS INSTITUCIONALS	pàg. 11
	5.1 Inauguració del curs	
	5.2 Acte acadèmic de la celebració del XX aniversari de les Trobades Científiques de la Mediterrània	
	5.3 Lliurament de les beques d'investigació 2005 de l'Institut Menorquí d'Estudis	
	5.4 Convenis i acords de col·laboració amb altres entitats	
	5.5 Representants institucionals de l'IME en organismes i institucions	
	5.6 Trobada anual de membres de l'IME	
6.	PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DE LA RECERCA	pàg. 16
	6.1 Promoció	
	6.1.1 Premis i beques	
	6.1.2 Investigacions finalitzades	
	6.1.3 Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IME	
	6.1.4 Activitats realitzades per membres de l'IME (en nom o per encàrrec de la institució)	
7.	PUBLICACIONS	pàg. 46
	7.1 Edicions pròpies	
	7.2 Coedicions	
	7.3 Col·laboracions	
	7.4 Relació de centres d'estudis locals i institucions acadèmiques als quals l'IME lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi	
8.	MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'OBSERVATORI SOCIOAMBIENTAL DE MENORCA.....	pàg. 50
	8.1 Pressupost 2004	
	8.2 Organigrama	
	8.3 Reunions de la Comissió Científica de la Reserva de Biosfera	

8.4	Xarxa d'entitats col·laboradores i actualització de bases de dades	
8.5	Publicacions i activitats de divulgació i sensibilització	
8.6	Beques de l'OBSAM	
8.7	Projectes amb conveni i altres col·laboracions amb institucions	
8.8	Encàrrecs i contractes	
8.9	Participació en congressos, cursos, seminaris o similars	
8.10	Formació del personal	
8.11	Adquisició de material	
9.	PRESSUPOST DE L'IME 2004	pàg. 59

1. ÒRGANS DE GOVERN

1.1 Consell Rector

El Consell Rector de l'IME està format per la presidenta del Consell Insular de Menorca, la qual ostenta la presidència de l'Institut Menorquí d'Estudis, la presidenta del Consell Científic, els caps de secció i el coordinador científic, amb l'assistència de l'interventor i la secretària del Consell Insular de Menorca.

Joana M. Barceló Martí. Presidenta de l'IME.
Josefina Salord Ripoll. Presidenta del Consell Científic de l'IME.
Cristina Andreu Adame. Cap de la Secció d'Història i Arqueologia.
Damià Gomis Bosch. Cap de la Secció de Ciència i Tècnica.
Joan Hernández Andreu. Cap de la Secció de Ciències Socials.
Àngel Mifsud Ciscar. Cap de la Secció de Llengua i Literatura.
Valentín Pérez Mellado. Cap de la Secció de Ciències Naturals.
Josep Miquel Vidal Hernández. Coordinador científic de l'IME.
Rosa Salord Oleo. Secretària de l'IME.
Guillem Simó Bordoy. Interventor de l'IME.

1.2 Consell Científic

El Consell Científic de l'IME està format pel seu president (elegit pels membres d'aquest òrgan), els caps de secció, dos membres ordinaris de cada secció (elegits tots ells pels membres de la secció) i el coordinador científic. El Consell Científic prepara i executa els programes anuals d'actuació científica, a partir de les propostes de les seccions.

Josefina Salord Ripoll. Presidenta del Consell Científic de l'IME.
Josep Miquel Vidal Hernández. Coordinador científic de l'IME.
Cristina Andreu Adame. Cap de la Secció d'Història i Arqueologia.
David Carreras Martí. Vocal de la Secció de Ciències Naturals.
Xavier Gomila Pons. Vocal de la Secció de Llengua i Literatura.
Damià Gomis Bosch. Cap de la Secció de Ciència i Tècnica.
Joan Hernández Andreu. Cap de la Secció de Ciències Socials.
Miquel Àngel Limón Pons. Vocal de la Secció de Ciències Socials.
Joan Francesc López Casasnovas. Vocal de la Secció de Llengua i Literatura.
Antoni López Pons. Vocal de la Secció d'Història i Arqueologia.
Jaume Mascaró Pons. Vocal de la Secció de Ciències Socials.
Àngel Mifsud Ciscar. Cap de la Secció de Llengua i Literatura.
Andreu Murillo Tudurí. Vocal de la Secció d'Història i Arqueologia.
Valentín Pérez Mellado. Cap de la Secció de Ciències Naturals.
Antoni Roca Martínez. Vocal de la Secció de Ciència i Tècnica.

Tomàs Miquel Sintes Olives. Vocal de la Secció de Ciència i Tècnica.
Rafel Triay Bagur. Vocal de la Secció de Ciències Naturals.

2. ORGANIGRAMA

El nucli estable de l'equip de treball de l'IME està format per:

Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.
Núria Martínez Granell, administrativa. Departament de comptabilitat.
Clementa García Cruz, administrativa. Departament de Cursos i Jornades.
Concepció Carreras Pons, auxiliar administrativa. Departament de Publicacions.
Jessica Vásquez Córdoba, auxiliar administrativa. Departament de Difusió (en excedència).
Ester Cladera Preto, auxiliar administrativa (eventual).

Es va poder disposar, gràcies a les subvencions del SOIB de la convocatòria de 2004, de la col·laboració en règim de contracte laboral temporal de Laura Piris Coll, llicenciada en història, per a la realització del projecte titulat «Organització de la informació derivada dels resultats dels projectes d'investigació, centres de documentació i difusió per Internet». Contracte des del 15 de juliol de 2004 fins al 31 de març de 2005.

3. LES SECCIONS

3.1 Relació de membres

Secció d'Història i Arqueologia

Andreu Adame, Cristina
Camps Extremera, Antoni
Cañellas Trobat, Antoni
Cardona Escanero, Gabriel
Casasnovas Camps, Miquel À.
Contreras Rodrigo, Fernando
Fornals Villalonga, Francisco
Gornés Hachero, J. Simó
Gual Cerdó, Joana M.
Guàrdia Pons, Miracle

Hernández Gómez, M. Àngels
Herranz Febrer, M. Isabel
Isbert Vaquer, Francesc
Juan Benejam, Gustau
Julià Seguí, Gabriel
Laurie, Bruce
López Pons, Antoni
Manera Erbina, Carles
Marí Puig, Amador
Marquès Moll, Josep
Marquès Sintes, Miquel À.
Martínez Esteban, Albert
Morillas Praena, M. Pilar
Murillo Tudurí, Andreu
Nicolàs Mascaró, Joan C. de
Orfila Pons, Margarida
Plantamor Massanet, Lluís
Pons Machado, Octavi
Pons Pons, Guillem
Rita Larrucea, Cristina
Salort Salort, J. Pau
Sánchez Nistal, J. Francisco
Sastre Moll, Jaume
Sastre Portella, Florenci
Sastre Portella, Josep
Sintes Espasa, Guillem
Terrón Ponce, José Luis

Secció de Ciència i Tècnica

Al·lès Salom, Bartomeu
Anglada Gomila, Marc J.
Campins Pons, Joan
Camps Cabrera, Manuel
Cardona Enrich, Josep Lluís
Elices Calafat, Manuel
Fayas Janer, José A.
Genestar Julià, Caterina
Gomila Portella, Joan J.
Gomis Bosch, Damià
Huguet Rotger, Llorenç
Humbert Ferrer, Andreu
Jansà Clar, Agustí
Jordi Manent, Vicenç
Martorell Codina, Josep
Mas Franch, Lluís
Moll Quintana, Joana M.
Pastor Tàpies, Esteve
Perchés Escandell, Joan
Pons Biescas, Antoni

Roca Martínez, Antoni
Sintes Olives, Alcía
Sintes Olives, Tomàs M.
Taltavull Femenias, Enric
Tudurí Vilà, Elisa
Vaquer Timoner, Josep
Vidal Hernández, Josep Miquel
Vivó Saura, Gabriel I.

Secció de Ciències Naturals

Barceló Marquès, Esteve
Cardona Bendito, Álvaro
Cardona Pascual, Lluís
Carreras Martí, David
Catchot Pons, Santi
Febrer Pons, J. Bosco
Fèlix Bosch, Ernest
Fraga i Arguimbau, Pere
Garcia Febrero, Òscar
Jansà Clar, Xavier
Juaneda Franco, Joan
Luterbacher, Hans Peter
Llompart Díez, Carme
Mascaró Sintes, Cristòfol J.
Mateo Álvarez, Bernat
Moll Mercadal, Bernat
Obrador Sala, Biel
Obrador Tudurí, Antoni
Oquiñena Smith, Begoña
Orfila Pons, Guillem
Orfila Pons, Margalida
Pablo Pons, Félix de
Perera Leg, Anna
Pérez Mellado, Valentín
Pomar Gomà, Lluís
Pons Fábregas, Samuel
Pons Madrid, Joana M.
Pons Madrid, Llorenç
Pretus Real, J. Lluís
Quintana Cardona, Josep
Rita Larrucea, Joan
Rodríguez Perea, Antonio
Roig Munar, Francesc X.
Sales Villalonga, Marta
Triay Bagur, Rafel
Truyol Olives, Miquel

Secció de Ciències Socials

Alzina Seguí, Pere
Arnaiz Sancho, Vicenç
Benejam Arguimbau, Pilar
Carreras Verdaguer, Carles
Castelló Carreras, Salvador
Coll Carreras, Miquel
Coll Vinent, Robert
Cortès Marquès, Gabriel
Dubón Pretus, M. Lluïsa
Florit Orfila, Salvador
Garau Juaneda, Lluís
Gomila Benejam, Antoni
Gomila Huguet, Jaume
Hernández Aguado, Ildefonso
Hernández Andreu, Joan
Hernández Pons, Miquel
Limón Pons, Miquel À.
López Casanovas, Guillem
Marí Pons, Sergi
Mascaró Pons, Jaume
Méndez Vidal, Alfons X.
Obrador i Pons, Pau
Petrus Rotger, Antoni
Pons Cànovas, Ferran
Pons Fanals, Ernest
Portella Coll, Josep
Quintana Petrus, Josep M.
Rosselló Villalonga, Joan
Sánchez Ramón, Ramón
Seguí Puntas, M. Gràcia
Torrent Quetglas, Maties
Vidal Bendito, Tomàs

Secció de Llengua i Literatura

Campins Pons, Antònia
Casanovas Marquès, Lluís
Dubón Pretus, Diego
Faner Coll, Pau
Florit Nin, Francesc
Gomila Bassa, Pere
Gomila Pons, Xavier
López Casanovas, Joan F.
Martín Martínez, Francesc X.
Mascaró Pons, Ignasi
Melià Caules, Miquel

Melis Pons, Pere
Mifsud Ciscar, Àngel
Moll Bosch, Caterina
Moll Camps, Antoni
Pelegrí Pons, Ismael
Pons Pons, Antoni Joan
Salord Ripoll, Josefina
Salord Ripoll, Maite
Serra Colomar, Josep

3.2 Membres corresponents

Secció de Ciència i Tècnica

Garcia Orellana, Jordi

Secció de Ciències Naturals

Bellés Ros, Xavier

Secció de Llengua i Literatura

Paredes Baulida, Maria
Rasico, Philip D.

3.3 Membres honoraris

Secció de Llengua i Literatura

Carbonell i de Ballester, Jordi
Massot i Muntaner, Josep

3.4 Membres nous

Secció de Ciències Naturals

BIEL OBRADOR SALA

Llicenciat en biologia per la Universitat de Barcelona (2002) i diplomat en estudis avançats d'ecologia pel Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona (2004). Actualment és becari de Recerca i Docència de la UB. És membre del Departament d'Ecologia de la UB, membre de la Unitat de Limnologia del Centre de Recerca d'Alta Muntanya (UB-CSIC), membre del Grup Consolidat d'Ecologia dels Canvis Ambientals del CEREGA (Centre

Especial de Recerca d'Ecologia i Gestió de l'Aigua). Ha presentat comunicacions en diversos congressos i ha pronunciat algunes conferències sobre ecologia. Va obtenir el III Premi d'Investigació Ciutat de Maó l'any 2000 amb el projecte *La gènesi del paisatge de Menorca al llarg del darrer mil·lenni: una aproximació paleoecològica*.

SAMUEL PONS FÁBREGAS

Llicenciat en biologia per la Universitat de Barcelona en l'especialitat de biologia d'organismes i sistemes (2001). Actualment està contractat com a tècnic mitjà pel Consell Insular de Menorca per treballar en un projecte europeu de flora amenaçada. Ha col·laborat amb el Departament d'Ecologia i el Departament de Biologia Vegetal de la UB. Ha publicat un article en el *Butlletí científic dels espais naturals protegits de les Illes Balears* i ha presentat comunicacions en diversos congressos. És membre de l'equip de redacció de la revista local *Xerra i Xala*, del poble des Mercadal, en què ha participat amb cinc articles de divulgació científica, i és secretari del Fòrum de Participació Ciutadana de l'Agenda Local 21 des Mercadal.

FRANCESC X. ROIG MUNAR

Llicenciat en geografia per la Universitat de les Illes Balears (1998). Actualment compagina els treballs de direcció del sistema de gestió del litoral al Consell Insular de Menorca amb la realització de la tesi doctoral a la Universitat de les Illes Balears, dirigida pel geòleg Dr. Antonio Rodríguez Perea i el geògraf Dr. Macià Blàzquez Salom. Ha fet diversos estudis en els diversos camps de geomorfologia litoral, com a base per a aplicacions de gestió, així com de l'estat geoambiental dels sistemes platja-duna de Balears, la caracterització de les platges de Menorca i investigacions sobre mesures de gestió del litoral. També ha presentat comunicacions en diversos congressos i ha elaborat articles per a diverses publicacions.

MARTA SALES VILLALONGA

Llicenciada en biologia (especialitat en biologia d'organismes i sistemes) per la Universitat de Barcelona (1999). Mitjançant una beca Sòcrates-Erasmus realitzà l'últim curs a la Universidade de Lisboa. Ha treballat com a tècnica superior en diversos projectes d'investigació per a l'IME. Actualment té una beca del Centre d'Estudis Avançats de Blanes-CSIC en conveni amb l'OBSAM per dur a terme un projecte de recerca sobre indicadors de qualitat ambiental. Obtingué el Premi d'Investigació de Sant Martí 2002 per realitzar un estudi del cicle anual de la zona humida de Lluriac, conjuntament amb altres investigadors.

Secció de Ciències Socials

LLUÍS GARAU JUANEDA

Llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona (1970) i doctor en dret per la Universidad Autónoma de Madrid (1975). Actualment és catedràtic a la Facultat

de Dret de la Universitat de les Illes Balears. Ha publicat diversos articles en revistes i llibres, tant d'àmbit nacional com internacional, i ha participat amb comunicacions i ponències en diversos congressos a Santiago de Compostel·la, Alacant, Màlaga, Palma de Mallorca i Madrid. Entre altres càrrecs durant la seva trajectòria professional, podem destacar el de vicesecretari i secretari de la Facultat de Dret de la Universidad Autónoma de Madrid (1975-1978), vicerector de la Universitat de les Illes Balears (1983/1984), director de l'Extensió Universitària de la Universitat de les Illes Balears a Alaior (1996-2002), director acadèmic de l'Escola de Turisme Felipe Moreno adscrita a la UIB de l'octubre 2002 al maig de 2003, i actualment és secretari general de la UIB des del maig de 2003.

Secció de Ciència i Tècnica

JORDI GARCIA ORELLANA

Llicenciat en ciències físiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (1994), supervisor d'instal·lacions radioactives (1997) i doctor en ciències físiques per la UAB (2004). Actualment treballa com a supervisor d'instal·lacions radioactives per a empreses instal·ladores d'equips emissors de radiacions. En l'àmbit de la investigació treballa com a professor interí de la UAB en radioactivitat ambiental, física de radiacions i pràctiques en empreses i institucions. És professor de cursos de capacitació de supervisor i operador d'instal·lacions radioactives, coordinador del Laboratori de Radioactivitat Ambiental, investigador del Grup de Recerca consolidat en geociències marines, i investigador en temes d'arqueometria pel Museu de Menorca i per la Facultat de Geologia de la UAB. Ha publicat diversos estudis i ha participat amb ponències i comunicacions en diversos congressos a Barcelona, França, Saragossa, Andorra, l'Argentina i Granada.

GABRIEL I. VIVÓ TRUYOLS

Llicenciat en química per la Universitat de les Illes Balears (1998) i doctor en química per la Universitat de València (2004). Actualment treballa com a investigador postdoctoral a la Universitat d'Amsterdam. Ha impartit classes com a professor ajudant a la Universitat de Navarra durant els cursos 1998/99 i 1999-2001, i com a becari a la Universitat de València el curs 2003/2004. Ha participat en diversos projectes d'investigació a la Universitat de València i a la Universitat d'Amsterdam. Ha publicat articles en diversos revistes internacionals i ha presentat comunicacions i ponències en diversos congressos a Granada, Alcalà de Henares, Leipzig, Brussel·les, Niça i Ustica (Itàlia).

<h4>4. ENTITATS VINCULADES O ADHERIDES A L'IME</h4>

Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó
Col·legi Oficial de Farmacèutics de Balears. Junta Insular de Menorca
Col·legi Oficial de Metges de Balears. Junta Insular de Menorca
GOB Menorca
Obra Cultural de Menorca
Fòrum Tercer Mil·lenni

5. ACTIVITATS INSTITUCIONALS

5.1 Inauguració del curs

La sessió inaugural del curs 2004/2005 de l'IME se celebrà el dia 29 de novembre de 2004, a la seu del Consell Insular de Menorca. L'acte comptà amb les intervencions de la presidenta del Consell Insular de Menorca i de l'Institut Menorquí d'Estudis, l'Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí, el president de l'Institut d'Estudis Catalans, l'Hble. Sr. Josep Laporte, la presidenta del Consell Científic de l'IME, Sra. Josefina Salord Ripoll, i el coordinador científic de l'IME, Sr. Josep M. Vidal Hernández.

El cap de la Secció de Ciències Naturals de l'IME, Sr. Valentín Pérez Mellado, impartí la conferència *La lagartija balear. Un experimento evolutivo inacabado*.

5.2 Acte acadèmic de la celebració del XX aniversari de les Trobades Científiques de la Mediterrània

La sessió de celebració del XX aniversari de les Trobades Científiques de la Mediterrània va tenir lloc el dia 26 de setembre de 2004 al Museu de Menorca (Maó). L'acte, organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Menorquí d'Estudis, comptà amb una taula rodona en què participaren els vicerectors de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Autònoma de Barcelona, de la Universitat Politècnica de Catalunya i de la Universitat de les Illes Balears, així com els directors generals d'universitats de la Generalitat de Catalunya i de la Universitat de les Illes Balears. Va tancar l'acte la presidenta del Consell Insular de Menorca, l'Hble. Sra. Joana M. Barceló i Martí.

5.3 Lliurament de les beques d'investigació 2005 de l'Institut Menorquí d'Estudis

La sessió del lliurament de les beques d'investigació per a l'any 2005 de

l'Institut Menorquí d'Estudis se celebrà el dia 18 de febrer de 2005, a la seu del Consell Insular de Menorca. L'acte comptà amb les intervencions de l'Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí, presidenta del Consell Insular de Menorca i de l'Institut Menorquí d'Estudis, la Sra. Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME, i el Sr. Josep M. Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

Una vegada acabat l'acte del lliurament de les beques, s'oferí una audició musical a càrrec de Tolo Mercadal (clarinet) i Mònica Preto (piano).

5.4 Convenis i acords de col·laboració amb altres entitats

Consell Insular de Menorca

Conveni per a la IV fira de la Ciència de les Illes Balears

Data: 18 de març de 2005

Import: 12.000 euros

Conveni de col·laboració per a l'organització de la XVI Escola d'Estiu de Salut Pública del Llatzeret de Maó

Data: 29 de juny de 2005

Import: 17.164,80 euros

Conveni de col·laboració per promoure elaboració del mapa d'usos i cobertes de sòl de l'Observatori Socioambiental de Menorca

Data: Pendent signatura

Import: 11.000 euros

Conselleria de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca, Ajuntament des Castell, Caixa de Balears «Sa Nostra» i Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

Conveni de col·laboració per dur a terme la publicació de *La fundación de Georgetown* de l'arquitecte Joan E. Vilardell Santacana

Data: 27 d'octubre de 2004

Import: 24.000 euros

Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears

Conveni de col·laboració per a la conservació de milà reial, miloca i àguila peixatera a Menorca per als anys 2004/2005

Data: 12 d'agost de 2004

Import: 40.050 euros

Caixa de Balears «Sa Nostra»

Conveni de col·laboració per donar suport a una publicació periòdica d'aspecte econòmic, social i ambiental de Menorca, elaborada per l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)

Data: 28 de desembre de 2004

Import: 16.000 euros

Fundació «Sa Nostra»

Conveni de col·laboració per dur a terme una exposició sobre el paisatge de Menorca amb dades de l'Observatori Socioambiental de Menorca

Data: 28 de desembre de 2004

Import: 12.000 euros

Asociación Hotelera de Menorca (ASHOME)

Conveni de col·laboració per elaborar estadístiques conjunturals sobre el sector turístic de Menorca

Data: 12 de gener de 2005

Consorcio del Museo Militar de Menorca

Conveni de col·laboració per a l'edició del llibre *El fuerte de San Antonio en el puerto de Fornells. Estudio arquitectónico y análisis táctico*

Data: 27 de febrer de 2005

Import: 2.400 euros

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa

Conveni de col·laboració per al muntatge de l'exposició «El paisatge de Menorca» al Centre de la Natura de Ferreries

Data: 4 d'abril de 2005

Import: 600 euros

Earlham College

Conveni de col·laboració per dur a terme el curs *Menorca, Reserva de Biosfera* destinat a cooperar en la formació acadèmica i científica dels estudiants de l'Earlham College (Richmond-Indiana, USA)

Data: 18 de maig de 2005

Import: 14.699,16 euros

Instituto de Salud Carlos III

Conveni de col·laboració per a l'organització de la trobada «Evaluación de la investigación. Evaluación en atención primaria»

Data: 21 de juliol de 2005

Import: 27.000 euros

Ministerio de Educación y Ciencia

Conveni de col·laboració per al finançament de becaris (Marta Sales Villalonga)

Data: 12 de març de 2005

5.5 Representants institucionals de l'IME en organismes i institucions

Guillem Sintès Espasa, membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la **Comissió Assessora d'Arts Plàstiques**.

Data de nomenament: 19 de març de 2001.

Jaume Mascaró Pons, membre de la Secció de Ciències Socials. Representant de l'IME en la **Comissió Assessora de Cultura Popular**.

Data de nomenament: 4 de gener de 2002.

Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**.

Data de nomenament: 28 de gener de 2002.

Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**.

Data de nomenament: 28 de gener de 2002.

Àngel Mifsud Ciscar, cap de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**.

Data de nomenament: 28 de gener de 2002.

Joan Francesc López Casanovas, membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Assessora de Cultura Popular**.

Data de nomenament: 14 de febrer de 2002.

David Carreras Martí, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en la **Junta Rectora del Parc Natural de s'Albufera des Grau**.

Data de nomenament: 24 de gener de 2003.

Begoña Oquiñena Smith, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en la **Comissió de la Reserva Marina del Nord de Menorca**.

Data de nomenament: 24 de gener de 2003.

Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè Científic de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez**.

Data de nomenament: 9 de juny de 2003.

Francesc Isbert Vaquer, membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora de Patrimoni Històric**.

Data de nomenament: 11 d'agost de 2003.

Joan Josep Gomila Portella, membre de la Secció de Ciència i Tècnica. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora de Patrimoni Històric**.

Data de nomenament: 11 d'agost de 2003.

Antoni Roca Martínez, membre de la Secció de Ciència i Tècnica. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme i Ordenació del Territori**.

Data de nomenament: 11 d'agost de 2003.

Ferran Pons Cànovas, membre de la Secció de Ciències Socials. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme i Ordenació del Territori**.

Data de nomenament: 11 d'agost de 2003

Cristina Andreu Adame, cap de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Insular de Museus del Consell Insular de Menorca**.

Data de nomenament: 5 de juliol de 2004

Antoni Camps Extremera, membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Insular de Museus del Consell Insular de Menorca**.

Data de nomenament: 5 de juliol de 2004

Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Ple de l'Institut d'Estudis Baleàrics**.

Data de nomenament: 21 de març de 2005

Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la secció de Llengua i Literatura de l'IME. Representant suplent de l'IME en el **Ple de l'Institut d'Estudis Baleàrics**.

Data de nomenament: 21 de març de 2005

Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la secció de Llengua i Literatura de l'IME. Representant de l'IME en el **Patronat de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE)**.

Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Consell Rector de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE)**.

5.6 Trobada anual de membres de l'IME

Va tenir lloc el 26 d'agost de 2005, a les 19 h, a la seu del Consell Insular de Menorca.

Es comptà amb la participació de:

Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí, presidenta del Consell Insular de Menorca.

Sra. Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME.

Sr. Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

Sr. Mateu Martínez Martínez, conseller d'Educació i Cultura del Consell Insular de Menorca.

L'acte, a més d'una exposició de les novetats bibliogràfiques de l'IME, va incloure un parlament a càrrec de la Sra. Maria Paredes Baulida, membre corresponent de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME, sobre l'edició de l'*Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona*.

6. PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DE LA RECERCA

6.1 Promoció

6.1.1 Premis i beques

PREMIS

VII Premi d'Investigació Ciutat de Maó, instituït per l'Ajuntament de Maó i convocat per aquest Ajuntament i l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte *El sistema operístic a Maó durant la segona meitat del segle XIX*, de Laura Triay Tudurí.

Data: 26 d'agost de 2004.

Dotació: 2.400 euros.

Membres del jurat:

- Sra. M. Àngels Hernández Gómez, en representació de l'Ajuntament de Maó.
- Sr. Jaume Mascaró Pons, membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME.
- Sr. Salvador Castelló Carreras, membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME.
- Sr. Miquel Àngel Marquès Sintès, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.
- Sr. Juan Francisco Sánchez Nistal, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.

XIX Premi d'investigació cultural Francesc de Borja Moll, instituït per l'Ajuntament de Ciutadella i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte *Fonts documentals per a la recerca i l'estudi històric de l'illa de Menorca*, de Cristòfol Barber i Miquel Àngel Marquès.

Data: 15 de gener de 2005.

Dotació: 2.405 euros.

Membres del jurat:

- Sr. Avel·lí Casanovas Coll, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Ciutadella.
- Sra. Cristina Andreu, cap de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- Sr. Juan Francisco Sánchez Nistal, director de la Biblioteca Pública de Maó.
- Sr. David Ginard, doctor en història per la Universitat de les Illes Balears.
- Miquel Àngel Casanovas Camps, doctor en història i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.

VI Premi Ciutat d'Alaior Josep Miquel Guàrdia i Bagur, instituït per l'Ajuntament d'Alaior i convocat per la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Menorquí d'Estudis. En la seva modalitat de literatura juvenil, va ser atorgat a l'obra *Una història de tres mil anys*, de M. Jesús Cloquells Tudurí.

Data: 11 de febrer de 2005.

Dotació: 1.800 euros.

Membres del jurat:

- Sr. Pau Morlà Florit, representant de l'Ajuntament d'Alaior.
- Sr. Ramon Bassa i Martín, professor del Departament de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears.
- Sr. Miquel Rayó, pedagog i escriptor.
- Sr. Pere Alzina, director de l'IES Josep Miquel Guàrdia d'Alaior.
- Sr. Àngel Mifsud, cap de la Secció de Llengua i Literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis.

XV Premi d'Investigació sobre es Mercadal i Fornells 2005, instituït per l'Ajuntament des Mercadal i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte d'investigació *Orígens i evolució de l'Església de Sant Antoni i del Raval de Fornells*, de Joan Pons Moll.

Data: 13 de juny de 2005.

Dotació: 2.100 euros.

Membres del jurat:

- Sr. Cristòfol Barber Villalonga, arxiver i bibliotecari de l'Ajuntament des Mercadal.
- Sr. David Carreras Martí, membre de la Secció de Ciències Naturals de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- Sr. Josep Quintana Cardona, membre de la Secció de Ciències Naturals de l'Institut Menorquí d'Estudis.

- Sr. Miquel À. Marquès Sintes, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.

X Premi d'investigació sobre el municipi de Ferreries Bienni 2004/2005, instituït per l'Ajuntament de Ferreries i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Es va declarar desert.

Data: 11 d'agost de 2005.

Dotació: 901,60 euros.

Membres del jurat:

- Sra. Joana M. Febrer Rotger, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Ferreries.
- Sr. Andreu Murillo Tudurí, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- Sr. Francisco Fornals Villalonga, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- Sra. M. Pilar Morillas Praena, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- Sr. Amador Marí Puig, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis.

BEQUES

De conformitat amb la proposta del Consell Científic, el Consell Rector, reunit el dia 7 de febrer, acordà per unanimitat concedir els ajuts a la investigació de l'any 2005 a les persones i projectes que es detallen a continuació:

Secció de Ciències Naturals

«Efectes de la fragmentació dels hàbitats forestals de Menorca sobre la biodiversitat dels lepidòpters nocturns»

Agnès Canals Bassedas

Import: 4.399 euros

«Geoquímica de valves d'ostracodes actuals: calibrat d'un senyal paleoecològic a s'Albufera des Grau»

Biel Obrador Sala

Import: 4.520 euros

«Efectos del tipo de manejo ganadero sobre la comunidad de insectos coprófagos»

Miquel Palmer Vidal

Import: 1.900 euros

«Anàlisi de retenció sedimentària en les bermes acumulades de posidònia oceànica sobre la zona de batuda de la platja»

Francesc X. Roig Munar

Import: 4.400 euros

Secció de Ciències Socials

«Construcció d'un sistema de comptes econòmics i mediambientals per a l'illa de Menorca»

Ernest Pons Fanals

Import: 3.200 euros

«La gota de Llet (1906-1939). Protecció a la infància i educació social a la Menorca contemporània»

Bernat Sureda Garcia

Import: 2.948 euros

«Estudi de la correspondència de Joan Mir i Mir (1894-1930)»

Josep Portella Coll

Import: 3.000 euros

Secció d'Història i Arqueologia

«Catalogació de la col·lecció de Micaela Mata»

Puri Mira Sales

Import: 4.500 euros

«Inventari, catalogació i estudi de la ceràmica andalusina i catalana procedent de prospeccions arqueològiques en assentaments rurals andalusins»

Helena Kirchner Granell

Import: 4.600 euros

«Inventari de les llicències d'obres particulars del s. XIX del terme de Maó»

Albert Martínez Esteban

Import: 3.200 euros

Secció de Ciència i Tècnica

«Reconstrucció cronològica de la contaminació per metalls pesants al port de Maó»

Jordi Garcia Orellana

Import: 4.600 euros

«Avaluació dels fluxos d'aigües subterrànies en zones costaneres mitjançant isòtops de radi»

Pere Masqué Barri

Import: 4.600 euros

Secció de Llengua i Literatura

«Una aproximació desconeguda al menorquí del segle XIX: les notes de Manuel Milà i Fontanals sobre el parlar de Maó»

Francesc Bernat Baltrons

Import: 4.100 euros

6.1.2 Investigacions finalitzades

Secció de Ciències Naturals

«Estudi de les noves restes fòssils del Premià de Menorca»
Josep Quintana Cardona

«Importància de la posidònia com a font de matèria orgànica per als peixos dels fons infralitorals arenosos de les aigües de Menorca»
Marta Sales Villalonga

«Oscil·lació estacional de la signatura isotòpica del carboni inorgànic dissolt com a resposta a la producció macrofítica i fitoplactònica de s'Albufera des Grau»

Biel Obrador Sala

«Análisis paleotecnológico de las cerámicas prehistóricas de Menorca: desarrollo y aplicación de nuevos enfoques»
Robert Risch

«Continuació del projecte d'elaboració del catàleg de briòfits de l'illa de Menorca»
Patrícia Balaguer Marquès

«Demografia i origen de les poblacions de tortuga mediterrània a Menorca»
Albert Bertolero i Marcos Martín Sampayo

Secció d'Història i Arqueologia

«Estudi de la població inhumada a la naveta funerària de Ses Arenes de Baix (Ciutadella)»
Elena Sintés Olives

«Estudi de la fauna del jaciment de Biniparratx Petit (Sant Lluís, Menorca): la cisterna sud i el dipòsit nord»
Juan Vicente Morales Pérez

Secció de Llengua i Literatura

«Els contactes consonàntics en mallorquí i menorquí»
Clàudia Pons Moll

«Buidatge i edició de l'obra de Gumersind Gomila»

Ismael Pelegrí Pons

Secció de Ciències Socials

«Estimació del producte interior brut (PIB) municipal a l'illa de Menorca»
Ernest Pons Fanals

«Transición epidemiológica en la población de es Mercadal (Menorca)»
Marta Muñoz Tudurí i Clara E. García Moro

6.1.3 Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IME
--

CURSOS, JORNADES I CONGRESSOS

XV ESCOLA D'ESTIU DE SALUT PÚBLICA

Data: Del 20 al 26 de setembre de 2004.

Lloc: Llatzeret de Maó.

Organització: Conselleria de Salut i Benestar Social del Consell Insular de Menorca, Govern de les Illes Balears, ib-Salut, Instituto Carlos III, Ministerio de Sanidad i Universitat de les Illes Balears.

Cursos

- *Manejo práctico de la osteoporosis en atención primaria*. Cristina Carbonell (coordinadora del grup d'osteoporosi de la SCMFIC. Barcelona).
- *Práctica clínica basada en la evidencia*. Rafael Bravo Toledo (Centro de Salud Sector III. Getafe, Madrid).
- *Diabetes tipo 2. Evidencias y práctica clínica*. J. Francisco Cano Pérez i Pedro Tomás Santos (Grupo de Estudio de la Diabetes en Atención Primaria de Salud [GEDAPS]. Barcelona).
- *Metodología de cuidado. El modelo de Virginia Henderson en la práctica asistencial*. Concha Zaforteza Lallemand i Antonia Martín Perdiz (Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Universitat de les Illes Balears).
- *¿Quién forma al formador sanitario? Habilidades para una docencia más eficaz*. José Luis Bimbela i Bibiana Navarro (Escuela Andaluza de Salud Pública [EASP]).

- *Acceso a fuentes de información científico-técnica en salud a través de Internet*. Virginia Jiménez Planet i Angélica Novillo Ortiz (Biblioteca Nacional de Ciencias de la Salud [BNCS]). Virgili Páez Cervi (Servei de Documentació Biomèdica de les Illes Balears).

Trobades

- *Proyecto PEPAF (Programa Experimental de Promoción de la Actividad Física)*. RedIAP (Red de Investigación en Atención Primaria). Coordina: Gonzalo Grandes Odriozola.
- *¿Editar o perecer? Desafíos de la edición biomédica*. Coordina: Esteve Fernández (Fundació Dr. Antonio Esteve).
- *Gestión de la prescripción y la prestación farmacéutica*. Coordinen: Beatriz González López-Valcárcel, Ricard Meneu, Salvador Peiró i Vicente Ortún (Centre d'Investigació en Economia i Salut [CRES], Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, Universidad Carlos III de Madrid i Merck Foundation).
- VIII Taller de Medicina i Societat: *Epidèmies del segle XXI: nous i antics problemes de salut*. Coordinen: Josep Bernabeu (Universitat d'Alacant), Francesc Bujosa (UIB) i Josep Miquel Vidal (IME).
- *Using population observations for individual risk prediction: the controversy about cardiovascular risk assessment*. Coordina: Jaume Marrugat (IMIM).
- *Dos años después de las transferencias sanitarias ¿dónde estamos?* Coordinen: José Martínez Olmos (EASP) i Enrique Cruz Giráldez (Consejería de Salud, Junta de Andalucía).
- *Políticas de salud en la UE en el siglo XXI. ¿Son inevitables los recortes sociales?* Coordinen: José Martínez Olmos (EASP), Julián García Vargas (exministre de Sanitat i Consum).
- *Atlas de variaciones en la práctica médica en el Sistema Nacional de Salud*. Coordinen: Enrique Bernal, Salvador Peiró, Eduardo Briones (Grupo de Variaciones en la Práctica Médica de la Red Temática IRYSS, Instituto Aragonés de Ciencias de la Salud).
- *Actuaciones sobre tabaquismo en el ámbito municipal. Jornada de debate y propuestas de mejora*. Coordinen: Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP) i Asociación de Profesionales de Salud Municipal (APSM).
- *IX Encuentro de salud y género*. Coordinen: Lucía Mazarrasa Alvera (Instituto de Salud Carlos III) i Begoña López Dóriga (Instituto de la Mujer).

- *De la Red de Vigilancia Epidemiológica a la Red de Vigilancia en Salud Pública*. Coordina: Ferran Martínez Navarro (Centro Nacional de Epidemiología [CNE]. Instituto de Salud Carlos III).
- *Seminario para evaluadores de actividades de formación continuada*. Coordina: Luis Pallarés Neila (Conselleria de Salut i Consum, Govern de les Illes Balears).
- *Telemedicina, salud y futuro*. Coordinen: José Luis Monteagudo i Óscar Moreno Gil (Área de Investigación en Telemedicina y Sociedad de la Información. Instituto de Salud Carlos III).
- *VI Reunión de responsables de formación en salud pública*. Coordina: Nelly García López Hernández (Instituto de Salud Carlos III).
- *Reunión del Editorial Board del JECH-BMJ Publishing Group*. Coordina:

Ildelfonso Hernández Aguado i Carlos Álvarez-Dardet, editors del *Journal Epidemiology and Community Health*.

- *Encuentro nacional sobre la profesionalización del tutor de postgrado*. Coordinen: José M. Fornells, Juan David Tutosaus i Arcadi Gual (Institut de Salut Carlos III, Universitat de Barcelona i Institut d'Estudis de la Salut).

- *¿Cómo se evalúan las competencias profesionales en el pregrado?* Coordinen: Jorge Palés i Arcadi Gual (Institut de Salut Carlos III, Universitat de Barcelona, Sociedad Española de Educación Médica i Institut d'Estudis de la Salut).

- *Educación para la salud en instituciones penitenciarias*. Coordina: M. Teresa García Jiménez (Escuela Nacional de Sanidad del Instituto de Salud Carlos III. Subdirección General de Sanidad Penitenciaria).

Conferències

- *La gestión de las crisis de salud pública en un mundo «glocal»*. Antoni Plasencia.

- *Gestión de la prescripción i la prestación farmacéutica*. Ricard Meneu, Salvador Peiró.

XX TROBADES CIENTÍFIQUES DE LA MEDITERRÀNIA. FOTÒNICA: CIÈNCIA I TECNOLOGIA DE LA LLUM

Data: Del 26 al 28 de setembre.

Lloc: Museu de Menorca, Maó.

Organització: Societat Catalana de Física de l'Institut d'Estudis Catalans i Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis.

Programa

27 de setembre

- *Colloidal crystals as photonic crystals*. Dr. Francisco Meseguer (Centro Tecnológico de Ondas, CSIC i Universitat Politècnica de València).

- *Optical fibre components based on Bragg gratings and microstructured fibres*. Dr. Miguel V. Andrés (Universitat de València).

- *Laser radar techniques for remote sensing of the atmosphere*. Dr. Adolf Camerón (Universitat Politècnica de Catalunya).

- *Optical parametric oscillators: Fundamentals and applications*. Dr. Majid Ebrahim Zadeh (Institut de Ciències Fotòniques).

28 de setembre

- *Ultrashort laser fields: Fundamentals and applications*. Dr. Luis Roso (Universidad de Salamanca).

- *Quantum computing with optical microtaps*. Dr. Jordi Mompart (Universitat Autònoma de Barcelona).

- *New laser materials: Fabrication and characterization*. Dr. Francesc Díaz (Universitat Rovira i Virgili).

- *Optical communications with synchronized chaotic lasers*. Dr. Pere Colet

(IMEDEA, CSIC i Universitat de les Illes Balears).

III SIMPOSIUM DE L'ENSENYAMENT DE LES CIÈNCIES SOCIALS DE LA TEORIA... A L'AULA. HOMENATGE A PILAR BENEJAM

Dates: 30 de setembre, 1 i 2 d'octubre.

Lloc: Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Organització: Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials.

Col·laboració: Departament d'Ensenyament i DURSI de la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona, Institut Menorquí d'Estudis (comitè organitzador), Consell Insular de Menorca (comitè organitzador), ICE de la UAB, ICE de la UB, UNIFF de la UPC, Fundació Jaume Bofill i Abacus.

Programa

30 de setembre

La formació del professorat

- Ponència. David C. Berliner, *Expert teacher: Their Characteristics, Development and Accomplishments*.

- Taula rodona: José Gimeno i Neus Sanmartí, *La formació permanent vista des de les didàctiques específiques*; Dolors Freixenet, *Les necessitats de formació del professorat de secundària des de l'escola*.

- Tallers: Presentació de comunicacions.

- Conferència. Joan Badia, *Set condicions d'èxit per a la formació permanent*.

1 d'octubre

La didàctica de les ciències socials

- Ponència: Anne Le Roux, *Nouvelles perspectives didactiques pour l'enseignement de la géographie*.

- Taula rodona: Joaquim Prats i Roser Batllori, *Cal canviar l'ensenyament de la geografia a secundària? Quins canvis? Per què?* Carlos Guitián, *La enseñanza y el aprendizaje de ciencias sociales en la enseñanza primaria*.

- Tallers: Presentació de comunicacions.

- Conferència: Francesc Xavier Hernández, *La investigació en didàctiques específiques. Un repte per a Catalunya*.

2 d'octubre

Fer de mestre

- Acte d'homenatge a Pilar Benejam.

- Lliçó magistral: Pilar Benejam Arguimbau, *De la Teoria... a l'aula*.

- Cloenda: Carles Solà, conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

JORNADES MENORQUINES A BARCELONA

Dates: del 4 al 7 d'octubre.

Lloc: Seu de l'Institut d'Estudis Catalans i Espai Mallorca.

Organització: Institut d'Estudis Catalans i Institut Menorquí d'Estudis.

Programa

4 d'octubre

- Exposició: Llibres de l'IME, *Enciclopèdia de Menorca*, *Revista de Menorca*.
- Exposició: 10 anys de Menorca Reserva de Biosfera.

Lloc: Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Actes a càrrec de: Sr. Josep Laporte, president de l'Institut d'Estudis Catalans, Sr. Salvador Alegret, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans i Sra. Joana M. Barceló, presidenta de l'Institut Menorquí d'Estudis.

5 d'octubre

- Presentació del tom d'*Història de l'Art de l'Enciclopèdia de Menorca* a càrrec de Francesca Lladó, vicerectora de la Universitat de les Illes Balears; Cristina Andreu, historiadora de l'art i coautora del llibre i Josep Miquel Vidal, director de l'*Enciclopèdia de Menorca*.

Lloc: Espai Mallorca.

6 d'octubre

- Conferència: *Turisme i sostenibilitat de l'economia de Menorca*. Sergi Marí Pons, director de l'Observatori Socioambiental de Menorca.
- Conferència: *Menorca, 10 anys de Menorca Reserva de Biosfera*. Eulàlia Comas Lamarca, coordinadora de l'Oficina de la Reserva de Biosfera.

Lloc: Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

7 d'octubre

- Conferència: *Impressors versus editors: el dilema del llibre menorquí*. Miquel Àngel Limón Pons, membre de l'IME.
- Conferència: *Visió actual de la creació i la recerca literàries a Menorca*. Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME.
- Cloenda de les jornades.

Lloc: Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

I JORNADES DE RECERCA HISTÒRICA DE MENORCA

Data: Del 8 a l'11 d'octubre.

Lloc: Saló Jeroni Marquès del Cercle Artístic de Ciutadella.

Organitza: Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella, Cercle Artístic de

Ciutadella i Institut Menorquí d'Estudis.

Patrocinen: Ajuntament de Ciutadella, Consell Insular de Menorca i Fundació «Sa Nostra».

Programa

8 d'octubre

- *La manûrqa de Sa'îd Ibn Hakam*. Miquel Barceló Perelló (catedràtic d'història medieval. Universitat Autònoma de Barcelona).
- Col·loqui.

9 d'octubre

- *Els poders polítics musulmans al segle XIII Al-Andalus i el Maghrib*. Virgilio Martínez Enamorado (doctor en història medieval).
- *Manûrqa, el regne de Mallorca i la corona d'Aragó*. Pau Cateura Bennàssar (catedràtic d'història medieval. Universitat de les Illes Balears).
- Inauguració de l'exposició arqueològica «Menorca Musulmana». Sala d'exposicions municipal del Roser, Ciutadella.
- *La conquesta feudal de Sarq Al-Andalus*. Josep Torró i Abad (doctor en història medieval. Universitat de València).
- Comunicacions.

10 d'octubre

- Visita guiada al Castell de Santa Àgueda.

11 d'octubre

- *L'ocupació del territori: els assentaments rurals i la medina*. Fèlix Retamero Serralvo (doctor en història medieval. Universitat Autònoma de Barcelona).
- *El món intel·lectual i espiritual*. Manuela Marín Niño (doctora en filologia i investigadora científica del CSIC).
- Comunicacions.
- *Arqueologia islàmica: estat de la qüestió*. Jaume Coll Conesa (director del Museo Nacional de Cerámica y de Artes Suntuarias González Martí).
- Col·loqui i clausura de les Jornades.

IV SETMANA DE LA CIÈNCIA I TECNOLOGIA

Conjunt de conferències i taules rodones, cursos i tallers, itineraris didàctics i excursions, sessions de cinema, etc., destinades a grups d'ESO, batxillerat i cicles formatius.

Dates: del 2 al 14 de novembre de 2004.

Coordinació i coorganització a Menorca: Institut Menorquí d'Estudis.

Organitzen: Conselleria d'Innovació i Energia del Govern de les Illes Balears, Institut Menorquí d'Estudis, Parc Natural s'Albufera des Grau i Museu de Menorca.

Col·laboren: Oficina de Meteorologia, GOB, Líthica, PIME-Menorca, ITEB, Ministerio de Sanidad (Llatzeret), Museu de Menorca, Fundació Caixa Catalunya, Parc Natural de s'Albufera des Grau i Consorci per a la Gestió dels Residus Sòlids Urbans de Menorca.

Programa

Jornades de portes obertes, visites guiades i excursions

- Visita guiada a l'Oficina de Meteorologia de l'Aeroport de Menorca
Lloc: Aeroport de Menorca.
Organització: Oficina de Meteorologia de l'Aeroport de Menorca-IME.
- Visita a Es Viver: Viver de plantes autòctones del GOB.
Lloc: Maó.
Organització: GOB-IME.
- Coneix les pedreres de s'Hostal.
Lloc: Pedreres de s'Hostal-Ciutadella.
Organització: Lithica-IME.
- Visita al Centre d'investigació i foment de la qualitat. PIME Menorca.
Lloc: Polígon industrial de Ciutadella.
Organització: PIME Menorca-IME.
- Visita al laboratori d'assaigs i planta depuradora d'abocaments industrials de l'ITEB.
Lloc: Polígon industrial de Maó.
Organització: ITEB-IME.
- Visita al Llatzeret de Maó.
Lloc: Illa del Llatzeret (Maó).
Organització: Ministerio de Sanidad y Consumo.
- Visita a l'exposició del Centre d'Informació J.J. Rodríguez Femenias: s'Albufera des Grau, nucli de la reserva de la Biosfera.
Lloc: Parc natural s'Albufera des Grau.
Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau-IME.
- Visita guiada a s'Albufera des Grau: visió general.
Lloc: Parc Natural s'Albufera des Grau.
Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau-IME.
- Visita al parc eòlic des Milà.
Lloc: Es Milà.
Organització: Consorci per a la Gestió de Residus Sòlids Urbans de Menorca-IME.

Exposicions i tallers

- Taller de fabricació de ceràmica pretalaiòtica (megalítica).
Lloc: Museu de Menorca.
Organització: Museu de Menorca.
- Museu de Natura: Exposició «Migracions, Menorca en el món».
Lloc: Ferreries.
Organització: GOB-IME.

- Gabinet Gaudí: una experiència didàctica.
Lloc: Museu de Menorca.
Organització: Fundació Caixa Catalunya-Museu de Menorca.
- Exposició «Dels primers pobladors al món romà»: Visita guiada i vídeo.
Lloc: Museu de Menorca.
Organització: Museu de Menorca.

Conferències als centres educatius

- *De la selva tropical al bosc mediterrani*, a càrrec de Xavier Cardona Capella (OBSAM-IME).
Lloc: Centres educatius de Menorca.
Organització: IME.
- *La proliferació de plantes clonals (posidònia, carpobrutus,...). Una aproximació des de la física*, a càrrec de Tomàs Sintès (UIB).
Lloc: Centres educatius.
Organització: IME.
- *Història dels nivells de la mar de Menorca: illots i zones humides*, a càrrec de Joan Lluís Pretus (UB).
Lloc: Centres educatius.
Organització: IME.
- *La previsió del temps*, a càrrec de Joan Campins (Centre Meteorològic de Palma).
Lloc: Centres educatius.
Organització: IME.

Conferències obertes al públic

- *Història ecològica de s'Albufera des Grau*, a càrrec de Biel Obrador.
Data: DijousDijous, 4 de novembre.
Lloc: Centre de recepció J.J. Rodríguez Femenias del Parc Natural de l'Albufera s'Albufera des Grau.
Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.
- *Geologia del Parc Natural de s'Albufera des Grau*, a càrrec d'Antoni Obrador.
Data: DivendresDivendres, 5 de novembre.
Lloc: Centre de recepció J.J. Rodríguez Femenias del Parc Natural de l'Albufera s'Albufera des Grau.
Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.
- *Estudis de la raça autòctona del boví a Menorca*, a càrrec d'Emilio García Muro.
Data: DissabteDissabte, 6 de novembre.
Lloc: Centre de recepció J.J. Rodríguez Femenias del Parc Natural de l'Albufera s'Albufera des Grau.
Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.
- *Ecologia de les zones humides del Parc Natural de s'Albufera des Grau*, a càrrec de Joan Lluís Pretus.
Data: DimecresDimecres, 10 de novembre.
Lloc: Centre de recepció J.J. Rodríguez Femenias del Parc Natural de

l'Albufera s'Albufera des Grau.

Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.

- *El patrimoni del parc*, a càrrec de Joana M. Gual.

Data: Divendres Divendres, 12 de novembre.

Lloc: Centre de recepció J.J. Rodríguez Femenias del Parc Natural de l'Albufera s'Albufera des Grau.

Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Excursions obertes al públic. Itineraris temàtics

- Excursió per conèixer alguns aspectes geològics del Parc Natural, a càrrec d'Antoni Obrador.

Data: Diumenge Diumenge, 7 de novembre.

Lloc: Centre de Recepció J. J. Rodríguez Femenias.

Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.

- Visita al poblament prehistòric de sa Torreta, a càrrec de Joana M. Gual

Data: Dissabte Dissabte, 13 de novembre.

Lloc: Centre de Recepció J. J. Rodríguez Femenias.

Organització: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Altres activitats obertes al públic

- *Festa-Cuita de ceràmica i jocs infantils tradicionals*, a càrrec de Gustau Joan.

Data: Diumenge Diumenge, 14 de novembre.

Lloc: Claustre Claustre del Museu de Menorca.

Organització: Museu de Menorca.

Cinema científic

Es van oferir als centres educatius de Menorca, per projectar-les com a activitat d'aquest programa, les pel·lícules següents:

- *La villa de las brumas*
- *La erosión y sus agentes*
- *Reproducción humana*
- *El olmo. Una especie amenazada*
- *Mapas*
- *Mensaje de amor de las mariposas*
- *La tierra, planeta vivo: Fósiles a través del tiempo*
- *Los íberos en el castelillo*
- *Después de Kontiky y Ra*
- *Mzima. A la caza de los hipopótamos*

SETMANA DE LA CIÈNCIA I LA TECNOLOGIA SCIT.04

CENTRES EDUCATIUS	LLOC	TOTAL ALUMN.	Museu de Menorca Taller Cer.	Museu de Menorca Exposició	Gabinet Gaudí	Museu Es Viver	Museu Natura	Centre R. fauna Silvestre	Centre de Recepció JJ.Rodrig.	Albufera des Grau	Oficina Meteorologia	Planta de Residus	Parc Eòlic	Centre Invest. PIME	Laboratori ITEB	Pedreses de s'Hostal
C.P. Fornells	Fornells	13									13					
C.P. Mare de Déu del Toro	Es Mercad	90	19	19					70	70						
C.P. Dr. Comas Camps	Alaior	192			60											
C.P. Àngel Ruiz i Pablo	Es Castell	92						38			54					38
C.P. Mare de Déu del Carme	Maó	201			202											
C.P. Mare de Déu de Gràcia	Maó	50								50						
C.P. Sa Graduada	Maó															
C.P. Tramuntana	Maó	28	28	28												
C.P. Pintor Torrent	Ciutadella	79						25								
IES Cap de Llevant	Maó	154			12	12						120	120		12	
IES Pascual Calbo	Maó															
IES Josep Miquel Guardia	Alaior	239	91	77							40		103	45		
IES Josep M. Quadrado	Ciutadella	18									18					
IES M. Àngels Cardona	Ciutadella	82						3			53		33	30	20	3
La Salle	Alaior	57				29			28	28					29	
IES Joan Ramis i Ramis	Maó	100									24		76			
			138	124	274	41	0	66	98	148	202	120	332	75	61	41
Alumnes Centres -Visites		1395														
ACTIVITATS I CONFERÈNCIES TOTAL ALUMNES		2208														
CINEMA TOTAL ALUMNES		552														

ALUMNES A TOTES LES ACTIVITATS

2760

JORNADES MENORQUINES A MALLORCA

Dates: del 15 al 24 de novembre.

Lloc: Palma de Mallorca.

Organització: Universitat de les Illes Balears, Institut Menorquí d'Estudis i la Fundació «Sa Nostra».

Programa

15 de novembre

- Exposició: *10 anys de Menorca, Reserva de Biosfera*.
Lloc: Edifici de sa Riera de la UIB.
Organització: Vicerektorat de Projectió Cultural i IME.

16 de novembre

- Commemoració dels XXV anys de l'*Enciclopèdia de Menorca*.
Lloc: Centre Cultura de «Sa Nostra» de Palma.
Organització: «Sa Nostra», UIB, IME, *Enciclopèdia de Menorca*.
Participació: Hble. Sra. Joana Barceló Martí, presidenta del Consell Insular de Menorca, Sr. Llorenç Huguet Rotger, president de «Sa Nostra», Excm. i Mgfc. Sr. Avel·lí Blasco, rector de la Universitat de les Illes Balears, i Sr.

Josep Miquel Vidal Hernández, director de l'*Enciclopèdia de Menorca*.
Conferència: *El clima de Menorca vint-i-cinc anys després*, a càrrec d'Agustí Jansà i Clar, director del Centre Meteorològic de les Balears.

17 de novembre

- Presentació del projecte d'edició de les *Obres completes de Febrer i Cardona*.
Lloc: Sala d'actes de Cas Jai.
Organització: UIB i IME.
Participació: Sr. Joan Mas i Vives, catedràtic de filologia catalana, Sra. Maria Paredes Baulida, professora de llengües clàssiques, Sra. Maribel Ripoll, investigadora, i Josep Miquel Vidal, coordinador científic de l'IME.
- Presentació de les publicacions de l'IME sobre tema pedagògic.
Lloc: Sala de Graus de l'Edifici Guillem Cifré de Colonya.
Organització: UIB, IME.
Participació: Sr. Antoni J. Colom, catedràtic de Teoria i Història de l'Educació de la UIB, i Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

24 de novembre

Conferència: *Deu anys de Menorca, Reserva de Biosfera*, a càrrec d'Eulàlia Comas, directora de l'oficina de la Reserva de Biosfera de Menorca.
Lloc: Edifici de sa Riera de la UIB.
Organització: Vicerektorat de Projectió Cultural de la UIB i IME.

JORNADES D'HISTÒRIA LOCAL I PATRIMONI A L'ILLA DE MENORCA

Dates: 26 i 27 de novembre.

Lloc: Extensió Universitària de Can Salort (Alaior).
Organització: Centre d'Estudis Locals d'Alaior (CEL) i «Sa Nostra».
Col·laboració: Extensió Universitària Can Salort (UIB), Departament de Cultura i Educació del CIM, Institut Menorquí d'Estudis i Associació Soca de Mots.
Participació: Ajuntament d'Alaior.

Programa

26 de novembre

- *La importància de la història local*, a càrrec de Carles Santacana (Universitat de Barcelona).
- *L'experiència de les jornades d'història local a Inca*, a càrrec de Miquel Pieras Villalonga (llicenciat en història, UIB).
- *L'experiència dels cursos d'història a Pollença*, a càrrec de Miquel Cifré Cifré (llicenciat en història de l'art, UIB).

- *Importància del patrimoni etnològic. L'exemple del catàleg de patrimoni de Petra*, a càrrec de Jaume Andreu Galmés (llicenciat en història de l'art, UIB).
- *Com funciona el Centre d'Estudis Locals d'Alaior*, a càrrec d'Anselm Barber Luz (fundador del CEL).
- *Conèixer la bibliografia local des de la Biblioteca Municipal*, a càrrec de Lucita Mascaró Moll (responsable de la Biblioteca Pública d'Alaior).
- *1a Trobada de gloses i vers improvisat a nivell nacional*, organitzat per l'Associació Soca de Mots.
Lloc: Saló Teatre de La Salle d'Alaior.

27 de novembre

- *Actualitat sobre l'aprovació de la Xarxa d'Arxius de l'illa de Menorca*, a càrrec de Mateu Martínez Martínez (conseller de Cultura i Educació del CIM).
- *L'aplicació de la Llei de patrimoni històric de les Illes Balears a Menorca*, a càrrec de M. Cristina Rita Larrucea (cap del Servei de Patrimoni del CIM).
- *Legislació i protecció jurídica per al patrimoni històric*, a càrrec de Joan Juaneda Franco (tècnic de medi ambient del CIM).
- *El patrimoni històric en relació amb la Reserva de Biosfera*, a càrrec de Joana M. Gual Cerdó (tècnica de Patrimoni del CIM).
- *Arqueomenorca. La gestió privada del patrimoni*, a càrrec de Joan C. de Nicolàs (arqueòleg i gestor d'Arqueomenorca).
- *Servei municipal d'arqueologia de l'Ajuntament de Ciutadella. Experiència*, a càrrec de Josep Marquès i M. Isabel Herranz (arqueòlegs de l'Ajuntament de Ciutadella).
- *Filmoteca Rubió. Tasques de conservació i difusió del patrimoni fílmic*, a càrrec de Pau Salort Salort (llicenciat en història, UB).
- *Patrimoni industrial. Museu de la Ciència i de la Tècnica*, a càrrec de Conxa Bayo (Museu la Ciència i Tècnica, Terrassa).
- *Funcionament del Consorci Militar de Menorca*, a càrrec de Francisco Fornals Villalonga.
- *El patrimoni arquitectònic: conservació i modernització*, a càrrec de Joan J. Gomila Portella (arquitecte).
- *Patrimoni històric d'Alaior. Estat de la qüestió*, a càrrec de Miquel À. Marquès Sintès (llicenciat en història, UIB).
- *Arxiu Municipal des Mercadal. Experiència de la posada en via del servei d'arxiu i l'ús de fotografia*, a càrrec de Cristòfol Barber Villalonga (llicenciat en història, UIB. Arxiver de l'Ajuntament des Mercadal).
- *Arxiu Diocesà de Menorca. Una experiència de la seva classificació i ordenació*, a càrrec de Marc Palliser Benejam (llicenciat en història, UIB i arxiver Diocesà).
- *Patrimoni toponímic de l'illa. Estat de la qüestió*, a càrrec de Pilar Vinent Barceló (cap del Servei d'Assessorament Lingüístic del CIM).
- *Quaderns de folklore. Difusió de treballs d'antropologia, etnologia i toponímia*, a càrrec de Josep Portella Coll (llicenciant en història UIB i tècnic de Cultura a l'Ajuntament de Maó).

- Conclusions. Acte de clausura.
- Projectió d'imatges antigues d'Alaior, a càrrec de Joan Pau Salort. Fundació Rubió.
- Projectió d'un vídeo d'oficis tradicionals, a càrrec de Romy Mozas. Entremans.

FIRST SWIFT-WFD WORKSHOP ON VALIDATION OF ROBUSTNESS OF SENSORS AND BIOASSAYS FOR SCREENING POLLUTANTS

Dates: 2 i 3 de desembre de 2004.

Lloc: Museu de Menorca. Col·labora: Institut Menorquí d'Estudis.

Organització: Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis.

Programa

Achievements of EU biosensor projects

- *Biosensors for Environmental Monitoring under EU support: 10 years on.* Damià Barceló (Dept. of Environmental Chemistry, IIQAB-CSIC Barcelona, Spain).
- *Swift overview of screening methods for water data information in support of implementation of the Water Framework Directive.* Richard Greenwood (School of Biological Sciences King Henry, Portsmouth, UK).
- *Sensor technologies based on catalytic events for environmental diagnostics of water quality.* Elena Domínguez (Dpt. Of analytical Chemistry Faculty of Pharmacy University of Alcalá, Madrid, Spain).
- *Biosensor for endocrine disruptors in effluents, sludge and surface water: results of the SANDRINE EU project.* Peter-Diedrich Hansen (Technical University of Berlin, Berlin, Germany).
- *Achievements of the EU biosensor projects RIANA, AWACCS for determination of estrogens and pesticides in natural waters.* Sara Rodríguez (Dept. of Environmental Chemistry IIQAB-CSIC, Barcelona, Spain).

Biosensors and immunoassays

- *DNA Biosensors for water pollutants monitoring.* Marco Mascini (Università degli Studi di Firenze, Italy).
- *Immunoassays developments and applications for the analyses of pesticides and nitroaromatic compounds.* Petra Krämer (Institute of Ecological Chemistry, GSF-National Research Center for Environment and Health, Neuherberg, Germany).
- *Immunochemical Techniques for Biological and Environmental Monitoring.* M. Pilar Marco (Dpt. Of Biological Organic Chemistry, IIQAB-CSIC, Barcelona, Spain).
- *Organic pollution toxicity assessment using bioluminescence inhibition assays.* Johan Fritz (Universität für Bodenkultur Wien Department IFA-Tulln, Austria).
- *Portable biosensor platforms for in-situ water analysis.* Laura Lechuga (National Center for Microelectronics, CSIC, Madrid, Spain).

Biological monitoring Intercalibration

- *How to perform the inter-laboratory exercise for estrogens using recombinant yeast assay (RYA)*. Benejam Piña (IBM-CSIC, Barcelona, Spain).
- *SWIFT-WFD Inter-laboratory exercise on water toxicity using the bioluminescence inhibition of Vibrio fischeri: Results and conclusions*. Marinella Farré (Dept. of Environmental Chemistry, IIQAB-CSIC, Barcelona, Spain).

IV JORNADES DEL MEDI AMBIENT DE LES ILLES BALEARS

Dates: 1, 2 i 3 de desembre.

Lloc: Can Tàpera (Palma).

Organització: Societat d'Història Natural de les Balears.

Col·laboració: Govern de les Illes Balears (Conselleria de Medi Ambient), Consell Insular de Menorca, Institut Menorquí d'Estudis, «Sa Nostra» i Fundació Cultural Baleària 4 Illes.

Programa

- Conferència inaugural, a càrrec del Dr. Enric Ballesteros (CEAB, CSIC).
- Ciències de la Terra: Sr. Francesc Gràcia (Federació d'Espeleologia de les Illes Balears).
- Fauna.
- Flora: Dr. Josep A. Rosselló (Universitat de València).
- Medi terrestre: Dra. Isabel Pardo (Universidad de Vigo).
- Medi marí.
- Educació i informació ambiental: Sr. Josep Casas (Conselleria d'Educació i Cultura).
- Gestió Ambiental: Dr. Joan Mateu (TIRME SA).
- Espais naturals: Direcció General de Biodiversitat i Conselleria de Medi Ambient de les Illes Balears.
- Taula rodona: La conservació d'espècies i ecosistemes a les Illes Balears.

Dates: 16, 17 de desembre.

Lloc: Museu de Menorca (Maó).

Organització: Societat d'Història Natural de les Balears.

Col·laboració: Govern de les Illes Balears (Conselleria de Medi Ambient), Consell Insular de Menorca, Institut Menorquí d'Estudis, «Sa Nostra» i Fundació Cultural Baleària 4 Illes.

Programa

16 de desembre

- *El centenari de R. Femenias i l'actualització del Catàleg de flora vascular de Menorca*, a càrrec de Josep Miquel Vidal Hernández i Pere Fraga (IME).

- *Els barrancs del Migjorn menorquí* (llibre publicat per l'IME), a càrrec de Joan Fornós (UIB).
- Defensa de pòsters / comunicacions.
- *La protecció del medi ambient*, a càrrec de Joandomènec Ros (Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona).

17 de desembre

- Defensa de pòsters / comunicacions.
- *Aprenent de les platges*, a càrrec de A. Rodríguez Perea, UIB.
- Defensa de pòsters / comunicacions.
- *Algunes reflexions sobre la regulació normativa de la Reserva de Biosfera de Menorca*, a càrrec de Carles Pareja, UPF.
- Defensa de pòsters / comunicacions.
- Taula rodona. Representants de la SHNB, de l'IME, de la UIB i de la UB.

Participació de l'OBSAM i l'IME amb diverses comunicacions i pòsters al llarg de les jornades.

CARTES QUE LLIGUEN. LES CORRESPONDÈNCIES CIENTÍFIQUES COM A FONT DE LA HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA

Jornada d'homenatge a Joan Joaquim Rodríguez Femenias (1839-1905) en el centenari de la seva mort.

Data: 25 de gener de 2005.

Lloc: Sala Nicolau d'Olwer. Institut d'Estudis Catalans.

Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i Institut Menorquí d'Estudis.

Programa

- *Ciència per correu*, a càrrec de Vicent L. Salavert
- *Joan Salvador-James Petiver: xarxes epistolars*, a càrrec de Josep M. Camarasa.
- *Pehr Löfling-Carl von Linne: discipulo y maestro*, a càrrec de Francisco Pelayo
- *Correspondencia científica en la correspondencia administrativa de una sociedad científica*, a càrrec d'Alberto Gomis.
- *Francisco Loscos Bernal: Teruel sí existió para la botánica*, a càrrec d'Antonio González Bueno.
- *Celso Arévalo-Luis Pardo: la introducción de una disciplina*, a càrrec de Santos Casado.
- *Pompeu Fabra-Pius Font i Quer-Miquel de Garganta: la normalització del llenguatge botànic català*, a càrrec de Joan Vallès.
- *La correspondència de Rodríguez Femenias*, a càrrec de Josep Miquel Vidal.

CANVIS ECONÒMICS I INNOVACIONS ESTÈTIQUES EN ELS SEGLES XVII-

xviii

Dates: del 6 al 9 d'abril.

Lloc: Museu de Menorca.

Organització: Institut Menorquí d'Estudis i Universidad Complutense.

Col·laboració: Museu de Menorca.

Programa

6 d'abril

- *Economía española entre 1650 y 1750*, per Tomás García Cuenca (Universidad de Castilla-La Mancha).
- *Economía europea entre 1650 y 1750*, per Joan Hernández Andreu (Universidad Complutense, IME).
- *Economía, comerç i societat a la Menorca del segle XVIII*, per Amador Marí (IME).

7 d'abril

- *¿Reforma agraria? El mito de la villa en las casas de campo de Menorca*, per M. Teresa Medrano de Olives (Universidad Politécnica de Madrid).
- *L'evolució del retaule barroc a Menorca als segles XVII i XVIII*, per Guillem Sintès Espasa (IME).
- *La representación visual del estado en la edad moderna*, per Leoncio González de Gregorio y Álvarez de Toledo (Universidad de Castilla-La Mancha).

8 d'abril

- *De la fortificación abaluartada a la atenazada en Menorca (siglos del XVII al XIX)*, per Francisco Fornals Villalonga (Museu Militar, IME).
- *L'Arraval de Sant Felip. La història d'un poble a través del material arqueològic (segles XVII-XVIII)*, per Cristina Andreu Adame i Octavi Pons Machado (Museu de Menorca, IME).
- *La cartografía de consum en el segle XVIII. Ciència, política, art, economia i moda a la llum del cas menorquí*, per Tomás Vidal Bendito (Universitat de Barcelona, IME).

9 d'abril

Visita guiada a «La Mola».

III ESCOLA DE PRIMAVERA D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA. HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DIVULGACIÓ: EL CINEMA

Dates: del 14 al 16 d'abril.

Lloc: Museu de Menorca (Maó).

Organització: Institut Menorquí d'Estudis, Societat Catalana d'Història de la

Ciència i la Tècnica (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i Xarxa temàtica Història de la Ciència i de la Tècnica.

Col·laboració: Institut d'Estudis Catalans i Ministerio de Educación y Ciencia.

Llengua de comunicació: anglès.

Programa

14 d'abril

- *Cinema as a technological development. Visual Media, Pre-Cinema and early Photography*, Thomas Weynants (Visual Media, Bèlgica).

15 d'abril

Visita al Llatzeret de Maó

- *Images of contemporary technoscience and representations of scientists in fiction film*, Peter Weingart (Universität Bielfeld, Alemanya).

- *Suggestions to popularize hard science*, Alexis Martinet (Institut de cinematographie scientifique, Meudon, França).

16 d'abril

Taula rodona amb representants de museus, grups de treball i projectes de recerca d'aquest àmbit.

CURS PER A ESTRANGERS SOBRE MENORCA RESERVA DE BIOSFERA

Dates: de l'11 de maig al 2 de juny de 2005.

Activitat per encàrrec de l'Earlham College (Richmond, EUA) per als seus alumnes.

Organització: Institut Menorquí d'Estudis i Earlham College.

Col·laboració: Consell Insular de Menorca, Museu de Menorca (Conselleria de Cultura del Govern de les Illes Balears) i Ministerio de Sanidad y Consumo (Llatzeret de Maó).

Coordina: Institut Menorquí d'Estudis.

Lloc: Museu de Menorca.

Programa

11 de maig

- *Menorca, Reserva de Biosfera*, per Josep Miquel Vidal i Eulàlia Comas.

- *Poblamiento inicial de Menorca*, per Antoni López.

- *Menorca, del Bronce Final a la Romanización*, per Simón Gornés.

12 de maig

- Excursió sobre prehistòria, per Marc Noguera.

13 de maig

- *Del mundo romano hasta la época moderna I i II*, per Miquel Àngel Casanovas.
- *Geología de Menorca*, per Antoni Obrador.

14 de maig

- Excursió sobre geologia, per Antoni Obrador.

15 de maig

- *El siglo de las dominaciones*, per Marc Noguera.
- Excursió a la Mola i el Fort de Marlborough, per Marc Noguera.

16 de maig

- *Paisaje agrícola: modelo de sostenibilidad*, per Guillem Orfila.
- *Economía de Menorca en el siglo xx*, per Sergi Marí.
- *El Parque Natural de s'Albufera des Grau*, per Miquel Truyol.
- *Flora de Menorca: comunidades litorales y endemismos*, per Xavier Cardona.

17 de maig

- Excursió pel paisatge agrícola i per s'Albufera des Grau, per Guillem Orfila i Miquel Truyol.

18 de maig

- *Invasión y erradicación de plantas exóticas*, per Irene Estaún.
- *El carácter mediterráneo de los bosques de Menorca*, per David Carreras Martí.
- *El modelo turístico de Menorca*, per Sergi Marí Pons.

19 de maig

- *Los valores naturales de los barrancos*, per Miquel Truyol.
- *Introducción a la biología marina de Menorca*, per Lluís Cardona Pascual.
- *Impacto de la pesca recreativa sobre las poblaciones explotadas*, per Lluís Cardona Pascual.
- *Biología i conservación de tortugas y delfines en Baleares*, per Lluís Cardona Pascual.

20 de maig

- Excursió per barrancs i boscos, per David Carreras Martí.

23 de maig

- Exercici de percepció del paisatge, per David Carreras Martí.
- *Fondos marinos: seguimiento de su estado mediante bioindicadores*, per Marta Sales.
- *Producción de sedimento biogénico en las praderas de posidonia oceánica y morfo-dinámica de la playa sumergida*, per Rafel Quintana.
- *Modelo de gestión litoral de Menorca*, per Xisco Roig.

24 de maig

- *Situación energética de Menorca*, per Joan Perchés Escandell.
- *El reto de la sostenibilidad*, per Sergi Marí Pons.
- *Gestión de Residuos sólidos urbanos*, per Cati Pascual.
- *Energía eólica. Gestión del Parque Eólico de Milà*, per Rafael Muñoz.

25 de maig

- Excursió a la Planta de Compost de Milà, Parc Eòlic de Milà i visita a la platja de Son Saura, per Cati Pascual, Rafael Muñoz, Xisco Roig i Rafel Quintana.

26 de maig

- *Mamíferos terrestres y murciélagos*, per Òscar García Febrero.
- *Recursos hídricos*, per Sònia Estradé.
- *Posibles alternativas de gestión de recursos hídricos*, per Santiago Catchot.

27 de maig

- Visita al Museu de la Natura i excursió a Ses Pedreres de s'Hostal, per personal de Lithica.

30 de maig

- *Aves de Menorca*, per Òscar Garcia Febrero.
- *Conservación y seguimiento de rapaces: Milano real y alimoche*, per Félix de Pablo.
- *Conservación e investigación del águila pescadora en la isla de Menorca*, per Rafel Triay.

31 de maig

- *Patrimonio etnológico / Camí de Cavalls*, per Pau Salort.
- *Patrimonio sanitario*, per Josep M. Vidal Hernández.
- Excursió a l'illa del Llatzeret, per Josep M. Vidal Hernández.

1 de juny

- *Anfibios y reptiles de Menorca*, per Valentín Pérez Mellado.
- Excursió a l'illa de l'Aire, per Valentín Pérez Mellado.

2 de juny

- Presentació dels treballs dels estudiants de l'Erlham College.

SALUD Y FAMILIA: DIMENSIONES LONGITUDINALES HEREDITARIAS

Dates: Del 19 al 22 de maig de 2005.

Lloc: Fundació Rubió i Tudurí (Mongofra Nou).

Organització: Universidad Complutense de Madrid.

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis.

III JORNADES DE TEORIA I PSICOLOGIA. ASPECTES DE LA CONSCIÈNCIA

Dates: Del 9 a l'11 de juny de 2005.

Lloc: Museu de Menorca.

Organització: Departament de Psicologia de la UIB i Institut Menorquí d'Estudis

Col·laboració: Institut de Ciències de l'Educació de la UIB.

Amb el suport de: Secretaria General de Política Científica y Tecnológica del Ministerio de Educación y Ciencia, Vicerectorat de Recerca de la UIB i Departament de Psicologia de la UIB.

Programa

9 de juny

- Presentació de les Jornades

Sessió 1: Els problemes explicatius de la consciència

- Diana Pérez (Universidad de Buenos Aires). *El problema mente-cuerpo.*
- Antoni Gomila (Universitat de les Illes Balears). *Consciència executiva: desmuntant l'homuncle.*

Sessió 2: La relació entre la ment conscient i la inconscient

- Manuel Froufe (Universidad Autónoma de Madrid). *Conciencia y acción.*
- Pío Tudela (Universidad de Granada). *La percepción subliminal.*
- Fernando Valle-Inclán (Universidad de A Coruña). *Correlatos neuronales de la conciencia visual.*

10 de juny

Sessió 3: Sensacions i experiències

- David Travieso (Universidad Autónoma de Madrid). *Experiencia háptica y propioceptiva.*

- Enric Munar (Universitat de les Illes Balears). *El no tan extraño fenómeno de la sinestesia.*

Sessió 4: Consciència agent i metacognició

- Antonio Rodríguez-Fornells (ICREA, Universitat de Barcelona). *Correlatos neurofisiológicos de la detección de errores.*
- Juan Daniel Ramírez (Universidad de Sevilla). *Constitución social de la autoconciencia.*
- María Núñez (Glasgow Caledonian University). *El desarrollo del autocontrol en la primera infancia.*
- Ricardo Sanz (Universidad Politécnica de Madrid). *Máquinas conscientes.*

11 de juny

Sessió 5: Estats alterats de consciència

- Josep M. Fericgla (Societat d'Etnopsicologia Aplicada i Estudis Cognitius, Barcelona). *La experiencia de los diversos estados de conciencia en la base de las culturas.*
- Antoni Mayol i Xavier Revert (Gesma, IB-Salut). *Al·lucinacions en l'esquizofrènia.*
- José C. Bouso (Universidad Autónoma de Madrid). *MDMA (éxtasis): conocimiento científico actual.*
- Conciencia: discusión final.
- Visita guiada al Llatzeret de Maó.

CICLES DE CONFERÈNCIES

Propis

CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE COMUNICACIÓ I SOCIETAT

Dates: de l'octubre de 2004 al maig de 2005.

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Organització: Institut Menorquí d'Estudis.

Col·laboració: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Programa

21 d'octubre

- *Visió autocrítica de la televisió i els altres mitjans de comunicació.* Joaquim Maria Puyal (comunicòleg).

12 de novembre

- *Comunicació i política.* Salvador Cardús (sociòleg i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona).

26 de novembre

- *Periodisme i actualitat*. David Castillo (periodista i escriptor).

17 de desembre

- *Informació i nous mitjans*. Vicent Partal (periodista i director de Vilaweb).

21 de gener

- *El País Basc i la informació*. Antoni Batista (periodista i escriptor).

25 de febrer

- *Els Països Catalans i la informació*. Josep M. Terricabras (filòsof i professor de la Universitat de Girona).

18 de març

- *Ciència i comunicació*. Josep Maria Camarasa (biòleg i historiador de la ciència).

22 d'abril

- *Moda, estètica i comunicació*. Margarita Rivière (periodista i escriptora).

20 de maig

- *La incomunicació*. Patricio Martínez (psiquiatra i secretari general de Metges de Catalunya).

En col·laboració

IV CURS DE PENSAMENT I CULTURA CLÀSSICA

Concepcions de la vida i la mort a l'antiguitat grecollatina.

Data: Del novembre de 2004 al maig de 2005.

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Organització: Fundació «La Caixa», Secció Balear de la Sociedad Española de Estudios Clásicos, Departament de Filosofia de la Universitat de les Illes Balears i Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis.

Programa

20 de novembre

- *Com moren (i viuen) els filòsofs?* Francesc Casadesús (president de la Secció de Balears de la Sociedad Española de Estudios Clásicos i professor de

filosofia grega a la Universitat de les Illes Balears).

27 de novembre

- *L'home romà davant la mort*. Marc Mayer (catedràtic de filologia llatina a la Universitat de Barcelona).

18 de desembre

- *¿Qué cosas me hacen feliz? Reflexiones sobre la felicidad en la poesía latina*. Antón Alvar (president de la Sociedad Española de Estudios Clásicos i catedràtic de filologia llatina a la Universidad de Alcalá).

28 de gener

- *«Puesto que mortales somos»: el ideal de felicidad en Aritóteles*. Tomás Calvo (catedràtic de filosofia grega a la Universidad Complutense de Madrid i president de la Sociedad Ibérica de Filosofía Griega).

19 de febrer

- *La vida y la muerte de Sócrates*. Francisco Rodríguez Adrados (membre de la Real Academia Española).

26 d'abril

- *La muerte es vida: concepciones órficas sobre la vida ultraterrena*. Alberto Bernabé (catedràtic de filologia grega a la Universidad Complutense de Madrid).

22 de maig

- *Maneres de morir dels homes a la tragèdia grega*. Carles Miralles (catedràtic de filologia grega a la Universitat de Barcelona).

VIII TROBADA D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA

Data: Del 18 al 21 de novembre de 2004.

Lloc: Mallorca.

Organització: Institut d'Estudis Catalans i Xarxa Temàtica d'Història de la Ciència i de la Tècnica.

Col·laboració: Societat Arqueològica Lul·liana, Centre Oceanogràfic de les Balears, Col·legi Oficial de Químics de les Balears, Institut Menorquí d'Estudis, Maioricensis Schola Lullistica, Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, Societat d'Història Natural de les Illes Balears, Universitat de les Illes Balears, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat politècnica de València, Universitat Rovira i Virgili, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Universitat d'Alacant, Universitat de Lleida, Universitat de València, Universitat Pompeu Fabra i

Universitat Miguel Hernández.

Amb el suport de: Govern de les Illes Balears, Consell Insular de Mallorca, Ajuntament de Binissalem, Ajuntament de Palma, Ajuntament de Sóller, Caixa de Balears, Casal de Cultura de Sóller, Diputació de Tarragona, DURSI, Generalitat de Catalunya, Fundació Bartomeu March, GlaxoSmithKline, Grup Humiclíma, Institución Fernando el Católico, Diputación de Zaragoza, La Caixa, Ministeri d'Educació i Ciència, Monestir de Santa Maria de la Real i Museu d'Història Natural de Sóller Tren de Sóller.

Programa

18 de novembre

Lloc: Monestir de Santa Maria de la Real, Palma

- Sessió de benvinguda.
- Sessió *Ciència i Tècnica a les Illes Balears I*.
- Visita guiada a la Biblioteca Moragues-Monlau.
- Sessió *Medicina a la Corona d'Aragó I*.
- Sessió *Medicina a la Corona d'Aragó II*.
- Conferència inaugural a càrrec de Marta Cavazza: *Donne e scienza nell'Italia del Settecento*.
- Visita guiada al Centre Oceanogràfic de les Balears i exposició retrospectiva de la història del Centre.

19 de novembre

Lloc: Casal Can Gelabert, Binissalem.

- Sessió *Patrimoni Científic i Tècnic. Instruments i Museus I*.
- Sessió *Patrimoni Científic i Tècnic. Instruments i Museus II*.
- Sessió de pòsters.
- Visita guiada a la casa de Llorenç Villalonga, metge psiquiatre i escriptor.
- Sessió lliure.
- Sessió *Història de la Tècnica*.
- Conferència a càrrec de Jorge Lirola: *Científicos de Al Ándalus*.
- Visita guiada als cellers de Binissalem.

20 de novembre

Lloc: Casal de Cultura, Sóller.

- Visita guiada al Museu d'Història Natural de Sóller.
- Sessió *Medicina a la Corona d'Aragó III*
- Sessió lliure.
- Sessió *Ciència i Tècnica a les Illes Balears II*.
- Sessió *Biologia*.
- Conferència a càrrec de Jesús Català: *Camp i laboratori a la història natural*

valenciana: explorant una frontera.

- Assemblea de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica.

21 de novembre

Lloc. Fundació Bartomeu March, Palma.

- Sessió *Ciència i Tècnica a l'Època de Mateu Orfila (1787-1853)*.
- Sessió *Ensenyament i Història de la Ciència. II Jornada Antoni Quintana i Marí*.
- Lliurament del III Premi Antoni Quintana i Marí per a treballs de recerca de batxillerat.
- Conferència a càrrec de Vicenç Rosselló: *La col·lecció de cartes portolanes i atles de la Fundació March*.
- Cloenda i recepció per part de l'Ajuntament de Palma al castell de Bellver.

I TROBADA DE GLOSA I VERS IMPROVISAT

Data: 26 i 27 de novembre de 2004.

Lloc: Col·legi La Salle d'Alaior i seu del Consell Insular de Menorca a Maó

Organització: Associació Soca de Mots.

Col·laboració: Consell Insular de Menorca, Ajuntaments de Maó i Alaior, Institut Menorquí d'Estudis i altres entitats col·laboradores.

Participació

Glosadors: Jacint Hernández, Amparo Sanchís, José Miguel Sánchez, José Martínez i Antonio de la Asunción (Comunitat Valenciana), Josep Casadevall, Francesc Tomàs, Rafel Rodríguez i Ramon Manent (Catalunya) i Miquel Ametller, Pilar Pons, Toni Rotger, Esteve Barceló, Moisés Coll, Joan Fortuny, Jaume Llambies i Alfonso de la Llana (Menorca).

Sonadors: Carlos Mangado, Eva Cardona, Ismael Moll i Toni Carreras.

La trobada també comptà amb la participació de Miquel Esbert, que va fer una introducció sobre la glosa i els glosadors, i el professor Joan F. López Casanovas, amb una introducció sobre l'art de glosar.

VI ENCONTRE DE POESIA FRANCESC CALVET. POETES DELS PAÏSOS CATALANS

Data: 30 d'abril de 2005.

Lloc: Sala Sa Indústria des Castell.

Organització: Ateneu Municipal des Castell.

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis, Institució de les Lletres Catalanes de la Generalitat de Catalunya, Conselleria de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca, Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Fundació Rubió Tudurí Andrómaco i «Sa Nostra» Obra Social i Cultural.

Participació del poetes: Bartomeu Ribes, Josep Lluís Aguiló, Anna Montero Bosch i Pau Janer.

FIRES

IV FIRA DE LA CIÈNCIA DE LES ILLES BALEARS A MENORCA

Dates: 17, 18 i 19 de març.

Lloc: Recinte Firal de Menorca, Maó.

Organització: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació.

Col·laboració: Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Consell Insular de Menorca i Institut Menorquí d'Estudis.

La fira constava d'un total de 55 estands i va tenir en total 12.770 visitants.

Participació

- Centres educatius: CP Es Puig (Lloseta), Conservatori Professional de Música i de Dansa, CP Àngel Ruiz i Pablo, CP Francesc d'Albranca, CP Fornells, CP Joan Benejam, CP Pintor Torrent, CP Mare de Déu de Gràcia, CP Mare de Déu del Toro, CP Pere Casanovas, CP Sant Lluís, CP Tramuntana, CP Sa Graduada, CC San José de la Montaña, IES Josep Miquel Guàrdia, IES Joan Ramis i Ramis, IES J. M Quadrado, IES Cap de Llevant, IES Pasqual Calbó i Caldés, IES M. Àngels Cardona, IES Politècnic i IES Xarc.

- Entorn científic i tecnològic

Universitat de les Illes Balears (departaments de la UIB i l'IMEDEA), Institut Oceanogràfic de Balears, Observatori Astronòmic de Mallorca, Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears, Museu de Ciències Naturals, Societat d'Història Natural, Museu de Mallorca, Museu de Menorca i Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, Centre d'Investigacions i Foment de la Qualitat de PIME-Menorca, Institut Tècnic de la Bijuteria (ITEB), Oficina de Meteorologia de l'Aeroport de Menorca-Centre Meteorològic de les Illes Balears, Consell Regulador de Formatge de Menorca, Lithica, Parc Natural s'Albufera des Grau, Institut Menorquí d'Estudis (Secció de Ciència i Tècnica i Secció de Ciències Naturals) i OBSAM.

- Administracions públiques

Conselleries del Govern de les Illes Balears, consells insulars, i centres convidats de l'administració de l'Estat.

- Empreses

Representació dels sectors de la bijuteria, el calçat, l'alimentació i la tecnologia (PIME-Menorca).

Activitats

- Exposicions de les activitats dels participants.

- Visites concertades amb escoles i altres col·lectius.
- Cinema científic.
- Conferències didàctiques per a les escoles.

TERTÚLIES

Tertúlia sobre indústria a Menorca

Data: 25 d'agost.

Lloc: Hotel Hamilton des Castell.

Organització: Secció de Ciències Socials de l'IME.

6.1.4 Activitats realitzades per membres de l'IME (en nom o per encàrrec de la institució)
--

XXXVII UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU (UCE)

Data: Del 16 al 26 d'agost.

Lloc: Prada (Conflent).

Actes organitzats per l'Institut Menorquí d'Estudis

17 d'agost

Homenatge a Gumersind Gomila a càrrec de Josefina Salord, presidenta del Consell Científic de l'Ime, Ismael Pelegrí, membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME i Miquela Valls de la Universitat de Perpinyà.

També hi va haver la col·laboració de M. Àngels Gornés que va cantar poemes de Gumersind Gomila i de Manuel Soldevila que va recitar poemes del mateix autor.

20 d'agost

Sessió de glossat menorquí a càrrec del glossadors Pilar Pons i Miquel Ametller amb el guitarrista Ismael Moll.

Exposició de cartells sobre Gumersind Gomila

Del 17 al 21 d'agost

Curs sobre Ciències de la Salut: *Epidèmies del segle XXI: nous i antics problemes de salut*. Coordinació de Josep Bernabeu i Mestre, Universitat d'Alavant i Josep Miquel Vidal Hernández, Institut Menorquí d'Estudis.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES

Presentació del llibre *Diario del asedio de la fortaleza de San Felipe en la isla de Menorca* de C.F.H. Lindemann.

Data: 11 de novembre de 2004.

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Hi participen: Lothar Pabst (editor literari), Wilhem Ziehr (editor literari) i Tomàs Vidal Bendito (membre de l'IME).

Presentació dels tres primers volums de l'*Obra Completa de l'Il·lustrat Antoni Febrer Cardona: teatre, gramàtica i música*

Data: 23 de novembre de 2004

Lloc: Sala de Graus de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona

Hi participen: Joan Mas Vives (UIB), Jordi Ginebra (URV), Xavier Daufí (UAB), Maria Paredes (UB) i Josep Miquel Vidal (IME)

Acte emmarcat dins el *Seminari de Cultura Catalana Medieval i Moderna*.

Presentació del projecte d'edició de l'*Obra Completa* d'Antoni Febrer i Cardona (1761-1841).

Data: 4 de febrer de 2005.

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó.

Hi participen: Maria Paredes Baulida, directora de la publicació, Joan Martí Castell, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME, i Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

Presentació del llibre *Història natural del Migjorn de Menorca. El medi físic i l'influx humà* de Joan J. Fornós, Antoni Obrador i Vicenç M. Rosselló.

Data: 9 i 10 de febrer de 2005.

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó i Cercle Artístic de Ciutadella.

Hi participen: Vicenç M. Rosselló (Universitat de València), Antoni Obrador (Universitat Autònoma de Barcelona), Joan J. Fornós (Universitat de les Illes Balears) i, en la presentació a Ciutadella, Miquel A. Casanovas, vicepresident del Cercle Artístic.

Presentació del llibre *La fundación de Georgetown. Menorca. 1771* de Joan-Enric Vilardell Santacana.

Data: 14 d'abril i 21 de juny de 2005.

Lloc: Saló de plens de l'Ajuntament des Castell i Sala d'actes de la Demarcació Mallorca del COAIB de Palma.

Presentació del llibre *Les plantes a Menorca. Noms i usos* de Marc Moll Marquès.

Data: 18 d'abril de 2005.

Lloc: Cercle Artístic de Ciutadella.

Hi participen: Marc Moll, autor del llibre, i Joan Rita, Universitat de les Illes Balears.

Presentació del llibre *La peripècia de la de la vida i obra del doctor Miquel Oleo Quadrado. Un metge menorquí del segle XVIII* de Blai Llopis.

Data: 3 de juny de 2005.

Lloc: Saló Gòtic de l'Ajuntament de Ciutadella.

Hi participen: Joana M. Barceló, presidenta del Consell Insular de Menorca i de l'Institut Menorquí d'Estudis, Alfons Ballesteros, president de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, Isabel Moll i Josefina Salord, presidenta del Consell Científic de l'IME.

Presentació del número 78/79 de la revista *Estudis Baleàrics, El Segle XIX a Menorca/Miscel·lània*.

Data: 29 de juny de 2005.

Lloc: Museu de Menorca.

Hi participen: Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME, i Miquel Àngel Casasnovas Camps, historiador i membre de l'IME.

Presentació del llibre *Cartas médicas* de Manuel Rodríguez Caramazana. Coordinadors: Josep M. Vidal Hernández i Alfonso Ballesteros Fernández.

Data: 7 de juliol de 2005.

Lloc: Museu de Menorca.

Hi participen: Joana M. Barceló, presidenta del Consell Insular de Menorca i de l'Institut Menorquí d'Estudis, Alfons Ballesteros, president de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, i Llorenç Huguet, president de la Fundació «Sa Nostra».

7. PUBLICACIONS

7.1 Edicions pròpies

Diario del asedio de la fortaleza de San Felipe en la isla de Menorca

Autor: C.F.H. Lindemann

Editors literaris: Lothar Pabst i Wilhelm Ziehr

Col·lecció: Fora de col·lecció

432 pàg. 17 cm

ISBN: 84-95718-23-5. DL: MH 70/2004

Càtaleg de la flora vascular de Menorca

Autors: Pere Fraga i Arguimbau, Cristòfol Mascaró Sintès, David Carreras Martí, Òscar Garcia Febrero, Xec Pallicer Allès, Martí Pons Gomila, Magda Seoane Barber i Miquel Truyol Olives

Col·lecció: Recerca, 9

368 pàg. 24 cm

ISBN: 84-95718-29-4. DL: MH 554-2004

Lletres a una mare maonesa

Autor: Pere Ballester Pons

Estudi introductor: Bernat Sureda Garcia i Xavier Motilla Salas

Edició: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Capcer, 18

176 pàg. 21 cm

ISBN: 84-95718-30-8. DL: MH 29-2005

L'emperador Guillem II a Menorca

Autora: Maria Herrnbrodth-Fechhelm

Col·lecció: Fora de col·lecció

236 pàg. 20 cm

ISBN: 84-95718-32-4. DL: MH-74/2005

Les plantes a Menorca. Noms i usos

Autor: Marc Moll Marquès

Dibuixos: Antoni Camps Extremera

Col·lecció: Recerca, 10

341 pàg. 24 cm

ISBN: 84-95718-28-6. DL: MH 10-2005

La peripècia de la vida i obra del doctor Miquel Oleo Quadrado. Un metge menorquí del segle XVIII

Autor: Blai Llopis

Col·lecció: Fora de col·lecció

199 pàg. 24 cm

ISBN: 84-95718-35-9. DL: MH-95-2005

Els barrancs tancats. L'ordre pagès al sud de Menorca en època andalusina (segles X-XIII)

Autors: Miquel Barceló i Fèlix Retamero

Col·lecció: Recerca, 11

296 pàg. 24 cm

ISBN: 84-95718-37-5. DL: MH 1571/2004

7.2 Coedicions

Projecte de publicació de *l'Obra Completa* d'Antoni Febrer i Cardona (Menorca 1761-1841)

Obres gramaticals I

Autor: Antoni Febrer i Cardona

Estudi introductor i edició a cura de Jordi Ginebra

Edició: Institut d'Estudis Catalans, Universitat de les illes Balears i Institut Menorquí d'Estudis

223 pàg. 24 cm

ISBN: 84-7283-747-5. DL: B.40160-2004

Projecte de publicació de *l'Obra Completa* d'Antoni Febrer i Cardona (Menorca 1761-1841)

La creació del món. Oratori de Joseph Haydn

Autor: Antoni Febrer i Cardona

Transcripció musical de Joan Vidal i Seguí

Introducció a cura de Xavier Daufí

Edició: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Institut d'Estudis Catalans i Institut Menorquí d'Estudis

293 pàg. 27 cm
ISBN: 84-8415-651-6. DL: B. 39.876-2004

El menorquí de la Beauce. Itinerari d'una integració

Autor: José Cardona
Edició: Departament de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
333 pàg. 24 cm
ISBN: 84-933845-2-6. DL: MH-509/2004

Història natural del Migjorn de Menorca. El medi físic i l'influx humà

Autors: Joan J. Fornós, Antoni Obrador i Vicenç M. Rosselló
Edició: Institut Menorquí d'Estudis, Societat d'història Natural de les Illes Balears i Fundació «Sa Nostra»
378 pàg. 24 cm
ISBN: 84-609-3585-X. DL: PM-2817-2004

Cartas Médicas

Autor: Manuel Rodríguez y Caramazana
Direcció i coordinació: Alfonso Ballesteros Fernández
Edició: Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears i Institut Menorquí d'Estudis
168 pàg. 22 cm
ISBN: 84-88263-61-9. DL: MH.277-2005

7.3 Col·laboracions

Els meus primers 100 articles al 'Menorca'

Autor: Paco Fàbregues
Edició: Editorial Menorca
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
211 pàg. 30 cm
DL: MH-416/2004

La fundación de Georgetown. Menorca. 1771

Autor: Joan-Enric Vilardell Santacana
Edita: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
Col·leborn: Caixa de Balears «Sa Nostra», Ajuntament des Castell, Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports del Govern de les Illes Balears, Departament de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca i Institut Menorquí d'Estudis
409 pàg. 22 cm
ISBN: 84-932557-9-3. DL: PM 018-2005

Estudis Baleàrics 78/79. El segle XIX a Menorca. Miscel·lània

Revista
Coordinador del núm. 78/79: Josep Miquel Vidal Hernández i Josefina Salord Ripoll
Edició: Institut d'Estudis Baleàrics

269 pàg. 27 cm
ISSN: 0212/3703. DL: PM 103-1988

El fuerte de San Antonio en el puerto de Fornells. Estudio arquitectónico y análisis táctico

Autor: José L. Terrón Ponce
Edició: Consorcio Museo Militar de Menorca
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
44 pàg. 21 cm
ISBN: 84-934324-0-7. D.L.: MH-160/2005

La pintura a les Balears en el segle XIX

Autora: Catalina Cantarellas
Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 44
Edició: Documenta Balear
Col·laboracions: Consell de Mallorca, Consell d'Eivissa i Formentera i Institut Menorquí d'Estudis
64 pàg. 17 cm
ISBN: 84-96376-22-2. DL: PM-48-2005

Autonomia i medi ambient a les Balears (1983-2003)

Autor: Joan Mayol
Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 45
Edició: Documenta Balear
Col·laboracions: Consell de Mallorca, Consell d'Eivissa i Formentera i Institut Menorquí d'Estudis
64 pàg. 17 cm
ISBN: 84-96376-23-0. DL: PM-49-2005

La significació cívica i patriòtica de Pompeu Fabra

Autor: Jordi Casassas i Ymbert
Edició: Fundació Universitat Catalana d'Estiu
Col·laboracions: Generalitat de Catalunya, Institut Ramon Llull, Escola Valenciana, Federació d'Associacions per la Llengua, Obra Cultural Balear i Institut Menorquí d'Estudis.
36 pàg. 21 cm
ISBN: 84-934164-4-4. DL: B-29194-2005

El coneixement escolar del sistema polític a Menorca

Autor: Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca
Edició: Consell Escolar de Menorca i Departament de Cultura i Educació del Consell Insular de Menorca
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
63 pàg. 30 cm
ISBN: 84-933845-3-4. DL: MH-82/2005

AUDIOVISUALS

Invertebrats

Autor: Toni Escandell Salom

Edició: Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, Consell Insular de Menorca i Institut Menorquí d'Estudis

Durada aprox.: 45 minuts

DL: MH-87/2005

7.4 Relació de centres d'estudis locals i institucions acadèmiques a les quals l'IME lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

- Associació Catalana de Meteorologia
- Associació Cultural dels Ports
- Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat
- Centre d'Estudis del Gaià
- Centro de Estudios Benaventianos
- Centro de Estudios Mirobrigenses
- Escuela Andaluza de Salud Pública
- Escuela Valenciana de Estudios para la Salud
- Federación Española de Municipios y Provincias
- Fundación Cultural Profesor Cantera Burgos
- Fundación Infancia y Aprendizaje
- Fundació «La Caixa»
- Fundació «Sa Nostra»
- Fundación Universitaria Española
- Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat del Vallès
- Institut d'Estudis Baleàrics
- Institut d'Estudis Catalans
- Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta
- Institut d'Estudis Eivissencs
- Institut d'Estudis Penedencs
- Instituto de Estudios Canarios
- Instituto de Estudios Cántabros
- Instituto de Estudios Ceutíes
- Instituto de Estudios Complutenses
- Instituto de Estudios Gienenses
- Instituto de Estudios Vigüeses
- Instituto Universitario de Ciencias de la Religión
- Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Museu de Mallorca
- Museu de Mataró
- Museu de Menorca
- Museu Militar de Menorca
- Reial Acadèmia de Cultura Valenciana
- Reial Societat Arqueològica Tarraconense
- Sociedad Castellonense de Cultura
- Societat Arqueològica Lul·liana
- Societat d'Onomàstica
- Universitat de les Illes Balears
- Universidad Complutense de Madrid
- Universitat de Barcelona

8. MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'OBSERVATORI SOCIOAMBIENTAL DE MENORCA

8.1. Pressupost 2004

En el quadre següent es presenten els capítols de despeses del programa OBSAM dins el pressupost de l'IME, amb indicació, en primer lloc, dels crèdits consignats inicialment i, en segon lloc, de l'execució efectiva d'aquests crèdits al final de l'exercici (en euros):

Conceptes 2004	Pressupost inicial 2004	Execució
Despeses de Personal	119.737,60	130.901,33
Compres de béns i serveis	22.800,00	123.288,89
Beques	6.000,00	8.380,00
TOTAL	148.537,60	262.570,22

La generació de crèdits addicionals ha estat possible gràcies a les ajudes i aportacions següents:

- VOLCAM, programa de suport al voluntariat ambiental per part de la Caja de Ahorros del Mediterraneo, CAM: ajuda de 3.000 euros per a les despeses dels voluntaris que duen a terme treball de camp per al seguiment del medi natural.
- SOIB (Servei d'Ocupació de les Illes Balears): ha finançat el salari base de tres persones durant set mesos i mig, dels quals cinc mesos i mig corresponen a l'exercici 2004. Aquests recursos s'han destinat fonamentalment al seguiment del medi natural.
- Conveni amb el Departament d'Ordenació del Territori del CIM per desenvolupar certs indicadors de seguiment de l'aplicació del Pla Territorial Insular. L'import és de 9.000 euros, igual que en el 2003.
- Pla Enllaç del Govern Balear, que ha finançat amb un total de 24.000 euros les dues accions formatives per a investigadors sobre la mobilitat, en col·laboració amb el Departament de Presidència i Mobilitat del CIM. Aquestes accions formatives han permès realitzar el treball de camp de l'estudi sobre la mobilitat a Menorca el 2004.
- L'Exposició sobre el paisatge de Menorca, que ja tenia aprovada una ajuda de 18.000 euros des de 2003 per part del programa Leader +, ha rebut en l'exercici de 2004 les ajudes d'IBATUR, per import de 18.000 euros, i de «Sa Nostra», que ha aportat 12.000 euros més la implicació directa en el disseny i l'organització de l'exposició.
- 16.000 euros provenen d'un conveni de col·laboració amb el CIM, a càrrec de dos departaments, el d'Economia i la pròpia Presidència a parts iguals. Aquest acord es destina als treballs necessaris per a la realització d'una publicació periòdica d'indicadors econòmics de Menorca i d'una investigació sobre la despesa turística per mitjà d'enquestes.

8.2. Organigrama

El nucli de l'equip de treball de l'OBSAM ha estat format, durant aquest curs, per les persones següents:

- Sergi Marí: economista, director de l'observatori.
- David Carreras: biòleg, responsable del seguiment del medi natural.
- Sònia Estradé Niubò: ambientòloga, s'encarrega de l'actualització dels indicadors bàsics i dels estudis sobre energia, aigua, mobilitat i residus, entre d'altres.
- Cati Pons Fàbregues: biòloga, treballa en el projecte del sistema d'informació geogràfica (SIG) d'usos i cobertes del sòl.
- Xavier Cardona: biòleg, treballa en el projecte de caracterització dels sistemes dunars i en el SIG d'usos i cobertes del sòl.

Durant el curs, s'ha comptat amb la col·laboració, ja sigui en règim de contractació de serveis, encàrrecs puntals, per mitjà d'una beca o gràcies a la transferència de recursos a favor d'altres entitats, de les persones següents:

- Antoni Roca, enginyer agrònom: assessorament en sistemes d'informació geogràfica des de SILME.
- Anna Gallofré, diplomada en estadística: projecte d'estudi de la relació entre estacionalitat turística i serveis sanitaris i enquestes de mobilitat a l'hivern i l'estiu.
- Ariadna Ferrer, llicenciada en filosofia i periodista: assessorament i gestió en matèria de sensibilització ambiental, en especial sobre mobilitat, i coordinació de l'exposició sobre el paisatge.
- Alfons Méndez Vidal, economista: elaboració i anàlisi d'indicadors de caràcter econòmic.
- Marta Sales, biòloga: conveni de col·laboració amb el Centre d'Estudis Avançats de Blanes del CSIC per a l'estudi de diversos bioindicadors de la contaminació en el medi marí.

8.3. Reunions de la Comissió Científica de la Reserva de Biosfera

El director de l'OBSAM ha assegurat la secretaria de la Comissió Científica de la Reserva de Biosfera de Menorca, un òrgan format per representants de les diverses seccions de l'IME. Els seus membres durant el curs han estat:

Josep Miquel Vidal Hernández (coordinador científic de l'IME)
 Guillem Orfila Pons (Secció de Ciències Naturals)
 Fèlix de Pablo Pons (Secció de Ciències Naturals)
 Tomàs Vidal Bendito (Secció Ciències Socials)
 Ferran Pons Cànovas (Secció Ciències Socials)
 Antoni Roca Martínez (Secció Ciència i Tècnica)
 Damià Gomis Bosch (Secció Ciència i Tècnica)
 Cristina Rita Larrucea (Secció Història i Arqueologia)
 Antoni Camps Estremera (Secció Història i Arqueologia)

Joan Francesc López Casasnovas (Secció Llengua i Literatura)
Joan Josep Gomila Portella (com a representant de l'IME a la CTA d'Urbanisme i Territori del Consell Insular)
Francesc Isbert Vaquer (com a representant de l'IME a la CTA de Patrimoni Històric i Artístic del Consell Insular)
Sergi Marí Pons (com a director de l'OBSAM)

Les reunions mantingudes durant el curs 2004/2005 han estat les següents:

- 14 d'octubre de 2004
- 23 de desembre de 2004
- 21 de gener de 2005
- 4 de febrer de 2005
- 15 de març de 2005

A més, el dia 11 d'agost de 2005, a petició del Consell Insular de Menorca es va presentar l'informe sobre el pla director sectorial per a la gestió dels residus no perillosos de Menorca, sotasignat per Antoni Roca Martínez, coordinador de la Comissió Científica de la Reserva de Biosfera.

8.4. Xarxa d'entitats col·laboradores i actualització de bases de dades

8.4.1. Entitats col·laboradores. Les novetats més importants s'han produït en el terreny de l'economia, a partir de la feina feta per Alfons Méndez Vidal de recerca i generació d'indicadors econòmics. Gràcies a aquesta activitat, s'han començat a incorporar dades provinents de noves fonts institucionals, com ara la Tresoreria de la Seguretat Social, i s'han establert col·laboracions amb entitats representatives dels sectors econòmics, com ara la PIME de Menorca i ASHOME.

8.4.2. Sistema d'indicadors bàsics. Aquesta base de dades, que agrupa els indicadors socials i ambientals que es recullen o confeccionen d'una manera permanent, no ha vist la incorporació de nous indicadors, sinó que s'han anat actualitzant els existents. Alguns indicadors nous que s'han elaborat en el terreny econòmic s'incorporaran en el SIB durant el curs proper.

8.4.3. Sistema de seguiment del medi natural. Destaquen dues coses: a) s'ha finalitzat l'anàlisi de la informació obtinguda sobre la vegetació dels sistemes dunars gràcies al treball de camp que es va realitzar l'estiu de 2002. b) S'ha signat un conveni de col·laboració amb el CSIC per donar suport a una investigació sobre bioindicadors de la contaminació del medi marí. A més, s'ha continuat endavant amb la incorporació de noves dades al SIB, a partir de projectes com ara

:

- BMS: seguiment de les papallones diürnes
- Catàleg de vertebrats de Menorca
- Poblacions d'ocells passeriformes nidificants a l'illa

El projecte *Piccole Isole*, de seguiment de la migració prenupcial de passeriformes, que l'OBSAM ha contribuït a finançar anualment des de l'any 2001, no ha necessitat aquest suport per a la primavera de 2005, perquè el Departament de Medi Ambient del Consell Insular n'ha assumit la part més important.

8.4.4. Sistema d'anàlisi territorial. No s'han incorporat nous títols a l'apartat de cartografia del lloc web de l'OBSAM, però s'ha avançat molt en la confecció del SIG sobre usos i cobertes del sòl 2002 i s'han completat totes les ANEI de Menorca.

8.4.5. Pràctiques de l'OBSAM. Durant l'estiu de 2004 i de 2005 han quedat consolidades les pràctiques de l'OBSAM com una activitat fonamental d'obtenció d'informació rellevant. Les persones que realitzen aquesta col·laboració s'acaben de llicenciar o són estudiants en pràctiques a la recerca de formació i d'experiència professional. L'OBSAM els acull com a voluntaris ambientals i els proporciona una assegurança i tots els mitjans per desenvolupar la seva col·laboració, inclòs l'allotjament en règim d'alberg. Els grups que s'han organitzat en aquest curs són els següents:

- Juliol i agost de 2004: pràctiques de SIG en la realització del mapa de cobertes del sòl de Menorca 2002. 10 persones.
- Agost de 2004: enquesta de mobilitat a residents i visitants. 8 persones.
- Juliol i agost de 2005: pràctiques de SIG en la realització del mapa de cobertes del sòl de Menorca 2002. 12 persones.
- De juliol a setembre de 2005: enquestes de despesa turística. 10 persones.

8.5. Publicacions i activitats de divulgació i sensibilització

8.5.1. Documents de treball de l'OBSAM

S'ha continuat la sèrie *Documents de Treball de l'OBSAM*, iniciada el 2002, destinada a recollir monografies o altres tipus de textos que desenvolupen o detallen la informació de l'Observatori o prenen un enfocament més de «diagnòstic» sobre algun tema relacionat amb la sostenibilitat. Els Documents de Treball estan disponibles en la pàgina www.obsam.org en format pdf, si bé també es poden demanar en un format d'auto-edició en paper. La sèrie es compon actualment dels títols següents:

- *Aportacions al coneixement del balanç hídric de l'aqüífer de migjorn de Menorca*. Autora: Sònia Estradé.
- *La població estacional a Menorca 1977-2002*. Autors: Sergi Marí i Antoni Fullana.
- *Memòria del seguiment del medi natural terrestre de Menorca 2001/2002*. Autor: David Carreras.
- *Seguiment dels recursos hídrics de Menorca 2002*. Autora: Sònia Estradé

Niubò.

- *La situació energètica insular i el repte de la sostenibilitat-Menorca 2002.* Autora: Margalida M. Ramis Sastre.
- *Evapotranspiració potencial de Menorca.* Autora: Sònia Estradé Niubò.
- *Breu descripció de tècniques de dessalatge d'aigua de mar.* Autora: Sònia Estradé Niubò.
- *El consum urbà d'aigua a Menorca i la seva relació amb l'indicador de pressió humana diària.* Autora: Sònia Estradé Niubò.
- *Estudi sobre la població a Menorca. Anàlisi demogràfica de finals del segle xx.* Autor: Antoni Fullana Coll.

8.5.2. Pòsters de l'OBSAM

Fruit de l'activitat pròpia de l'OBSAM es generen comunicacions, articles o altres tipus de documents que es poden trobar en la web. Volem destacar, per a aquest curs 2004/2005, que s'ha obert un apartat nou dedicat als pòsters que s'han presentat en algun congrés o seminari. Els pòsters estan en format pdf i resumeixen la feina feta en algun dels camps que treballa l'OBSAM. Actualment s'hi poden trobar els següents:

- Seguiment dels recursos hídrics
- Projecte cartogràfic d'usos i cobertes del sòl
- Vegetació dels sistemes dunars
- Seguiment del medi marí
- Seguiment de poblacions de passeriformes nidificants
- La població estacional
- Seguiment de papallones diürnes

8.5.3. Accions de sensibilització educativa sobre la mobilitat

El projecte d'estudi de la mobilitat a Menorca ha portat, en paral·lel, a dues accions de sensibilització dirigides a la comunitat educativa, a partir del conveni de col·laboració signat amb el departament corresponent del CIM. La primera ha estat la realització i difusió d'un material sobre mobilitat per a les escoles primàries, que es compon de dos contes: *En Miquel l'erigó* i *La ciutat oblidada*, l'autor dels quals és Joan Uris Mercadal, amb il·lustracions de Lluís Febrer i Albert Mir, alumnes de l'Escola d'Art. La segona ha estat la confecció d'una sèrie de sis qüestionaris amb preguntes sobre la mobilitat, que per ser resolts requereixen consultar els indicadors publicats en la pròpia web de l'OBSAM. La finalitat dels qüestionaris és possibilitar que els i les alumnes d'ESO i batxillerat treballin sobre els problemes de la mobilitat a partir de les informacions referides a Menorca, i que s'exercitin en l'ús d'Internet.

8.6. Beques de l'OBSAM

A càrrec de l'exercici de 2004, les beques de l'OBSAM s'han destinat a

impulsar els treballs següents:

- Campanya d'anellament illa de l'Aire 2004: migracions prenupcials de passeriformes, en el marc del projecte internacional Picole Isole: Raül Escandell.
- Estacions d'Esforç Constant: seguiment dels passeriformes nidificants a Menorca: Oscar García. Beca finalitzada.
- Col·laboracions amb l'estudi de la mobilitat a Menorca el 2004: Cristina Cos Domingo i Balma González Pérez.

8.7. Projectes amb conveni i altres col·laboracions amb institucions

FIS. S'han finalitzat els treballs del projecte *Estimación de la carga turística y su impacto en el uso de servicios sanitarios*, com una col·laboració entre l'OBSAM i el grup de recerca de l'Hospital General de Marbella. Aquest projecte conjunt ha rebut l'aprovació i la subvenció del Fondo de Investigación Sanitaria i del Ministerio de Sanidad y Consumo, i el seguiment del seu compliment és realitzat per l'Instituto de Salud Carlos III. La part més important del projecte és de caràcter estadístic i per portar-lo a terme s'han contractat els serveis d'Anna Gallofré.

Exposició sobre el paisatge de Menorca. Durant el curs s'ha inaugurat a Maó, Alaior, es Castell, es Migjorn Gran, Ciutadella i Ferreries aquesta exposició de reflexió sobre el valor del paisatge per a la sostenibilitat i els factors determinants de la seva evolució al llarg del temps, posant èmfasi en la responsabilitat humana. La producció ha estat fruit d'una estreta col·laboració tècnica entre l'OBSAM i «Sa Nostra». El període d'exposició abasta des del desembre de 2004 fins a l'octubre de 2005. El període estiuenc, en què l'exposició roman al Centre de la Natura de Ferreries, ha estat objecte d'un conveni de col·laboració amb el GOB. De manera complementària a l'exposició, s'han organitzat conferències i taules rodones. Josep Maria Mallarach i Jordi Sargatal foren conferenciants a Maó i Ciutadella, respectivament. A Alaior i es Castell es van realitzar taules rodones amb el concepte de *paisatge* com a punt de partida per al debat sobre la sostenibilitat.

BMS (Butterfly Monitoring System). Es tracta d'un acord sense contrapartides econòmiques, però d'utilitat científica. El seguiment de les papallones diürnes no només té importància per generar indicadors de caràcter local, sinó també com a contribució a l'observació del canvi global. El grup català del BMS ens ha ofert formació i canalitza les informacions recollides a Menorca al conjunt de la xarxa europea.

Bioindicadors del medi marí. Marta Sales, biòloga al Centre d'Estudis Avançats de Blanes del CSIC, du a terme a Menorca una investigació dirigida per Enric Ballesteros sobre les possibilitats de certes algues d'actuar com a bioindicadors de la contaminació. Atès l'interès del tema per a un futur seguiment del medi marí per part de l'OBSAM, s'ha signat un conveni de col·laboració amb el CSIC en què l'Institut Menorquí d'Estudis es declara «entitat promotora» de la

investigació i aporta un 20 % del cost del treball de la investigadora.

Durant el curs 2004/2005 s'ha iniciat una línia de treball de l'OBSAM sobre indicadors econòmics. Aquesta projecte ha estat el fruit de la col·laboració múltiple de la presidència del CIM, del Departament d'Economia del CIM, de «Sa Nostra» i del Centre de Recerca Econòmica (el CRE està integrat per «Sa Nostra» i la UIB). S'han signat convenis de col·laboració amb cadascuna de les dues parts (el Consell hi aporta 16.000 euros el 2004 i «Sa Nostra» 16.000 euros el 2005) i els treballs han anat a càrrec d'Alfons Méndez. S'han obtingut i estudiat una llarga llista d'informacions sobre economia i s'ha redactat un primer informe. Actualment cal definir la incorporació d'aquestes dades en el sistema d'indicadors de l'OBSAM i estudiar les fórmules possibles de continuïtat d'aquesta línia de seguiment.

En el marc dels treballs sobre indicadors econòmics també s'ha signat un conveni de col·laboració tècnica amb l'Associació Hotelera de Menorca per treure tant profit com es pugui de l'enquesta d'ocupació de places hoteleres que cada temporada turística fa aquesta associació entre els establiments que en són membres.

8.8. Encàrrecs i contractes

Durant aquest període s'han rebut els encàrrecs següents per part de tercers:

En primer lloc, el Consell Insular de Menorca, des del seu Departament de Territori i Medi Ambient, ha renovat l'encàrrec de l'elaboració d'alguns dels indicadors previstos en el pla de seguiment de l'aplicació de Pla Territorial Insular (PTI), concretament aquells que es puguin derivar d'una anàlisi dels usos i cobertes del sòl a partir de sistemes d'informació geogràfica. Per dur a terme aquest encàrrec s'ha signat novament un conveni de col·laboració que inclou un finançament de 9.000 euros. David Carreras està al càrrec d'aquest projecte.

Dins el curs 2000-2005 s'ha portat a terme la segona part de la col·laboració sol·licitada pel Departament de Mobilitat del CIM. Aquest projecte es finança, en unes 2/3 parts per mitjà de dues accions formatives del Pla Enllaç del Govern Balear. Si durant el març de 2004 es va realitzar l'enquesta adreçada a la població resident, durant el mes d'agost s'ha fet l'enquesta d'estiu, dirigida tant a residents com a visitants. Durant el curs s'han analitzat les bases de dades aconseguides amb aquestes dues dades, i actualment està en fase de redacció l'informe final de l'estudi. Alfonso Sanz, Ariadna Ferrer, Antoni Fullana, Sònia Estradé i Anna Gallofré han treballat en aquest projecte, amb la coordinació de Sergi Marí.

D'altra banda, des de l'OBSAM, es van dur a terme els encàrrecs següents:

- Ariadna Ferrer. Llicenciada en filosofia i periodista. Ha portat a terme la part de sensibilització en l'àmbit educatiu de la col·laboració sobre mobilitat amb

el Consell Insular i ha estat al càrrec de la coordinació dels treballs de producció i de gira de l'exposició sobre el paisatge.

- Alfonso Sanz. Geògraf. Se li ha encarregat l'assessorament científic per dur a terme l'estudi sobre la mobilitat a Menorca el 2004 i la direcció de les dues enquestes a la població que formen part d'aquest projecte, així com de l'explotació de les dades obtingudes.
- Anna Gallofré. Diplomada en estadística. Ha fet la recerca i el tractament de dades en relació amb l'efecte de l'estacionalitat turística sobre l'ús dels serveis sanitaris i també l'assessorament estadístic de l'estudi sobre la mobilitat 2004, incloses les dues enquestes a la població resident i visitant.
- Alfons Méndez. Economista. Ha fet tots els treballs de preparació d'un informe sobre l'economia de Menorca que podria ser l'inici d'una publicació periòdica. Això ha significat la recerca de les dades, la confecció d'indicadors i el seu comentari estructurat.

8.9. Participacions en congressos, cursos, seminaris o similars

Els membres de l'equip de l'OBSAM han participat en nombroses trobades científiques i tècniques com a ponents, assistents o participants en taules rodones. Els més destacats del període són els següents:

- Participació de David Carreras a la Trobada VOLCAM dels projectes basats en voluntariat ambiental que han rebut finançament per part de la Caja de Ahorros del Mediterráneo, a València, l'octubre de 2004.
- Participació de Sergi Marí al CONAMA (Congreso Nacional de Medio Ambiente) amb una comunicació tècnica sobre la mesura de l'estacionalitat poblacional a les zones turístiques i la seva utilitat per a les Agendes 21 Locals. Madrid, novembre de 2004.
- Participació de tot l'equip de l'OBSAM en les IV Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears, organitzades a Palma i a Maó per la Societat d'Història Natural de Balears, desembre de 2004. Es van presentar set comunicacions i set pòsters.
- Sergi Marí i Alfons Méndez van participar, com a invitats, en una reunió de la comissió permanent del Consell Econòmic i Social de Menorca, l'11 de gener de 2005, per exposar el projecte de seguiment d'indicadors econòmics i contrastar punts de vista sobre el tema.
- Participació de Sergi Marí en les Jornades sobre Turisme a les Balears organitzades per l'INESE a Palma, els dies 2, 3 i 4 de març de 2005.
- Ponència de Sergi Marí al I Foro Urbano del Paisaje, Vitoria-Gasteiz, organitzat pel Centro de Estudios Ambientales de Vitoria, els dies 26, 27 i 28 de maig de 2005.

8.10. Formació del personal

No s'han dut a terme accions de formació del personal que s'hagin de destacar.

8.11. Adquisició de material

Durant el curs 2004/2005 s'ha adquirit a la Creu Roja des Mercadal una barca pneumàtica de segona mà destinada al treball de camp del projecte d'estudi de bioindicadors sobre el medi marí.

9. PRESSUPOST DE L'IME 2004

En el quadre següent es presenta el pressupost de l'IME de l'any 2004 amb detall, tant en l'estat d'ingressos com de despeses, dels crèdits consignats inicialment i del pressupost executat al final de l'exercici.

PRESSUPOST DE L'IME 2004			
Estat d'ingressos			
		Inicial	Liquidat
Cap.3	Matrícules, vendes llibres i altres	24.000,00 €	52.479,89 €
Cap. 4	Transferències corrents	429.362,28 €	671.814,56 €
Cap. 5	Interessos	600,00 €	851,17 €
Cap. 7	Transferència de capital		
TOTAL		453.962,28 €	725.145,62 €

Estat de despeses			
		Inicial	Executat
Cap. 1	Despeses de personal	212.510,23 €	262.501,93 €
Cap. 2	Compres de béns i serveis	177.452,05 €	358.521,42 €
Cap. 3	Interessos		
Cap. 4	Transferències corrents	56.000,00 €	93.349,28 €
Cap. 6	Inversions	8.000,00 €	15.304,69 €
TOTAL		453.962,28 €	729.677,32 €